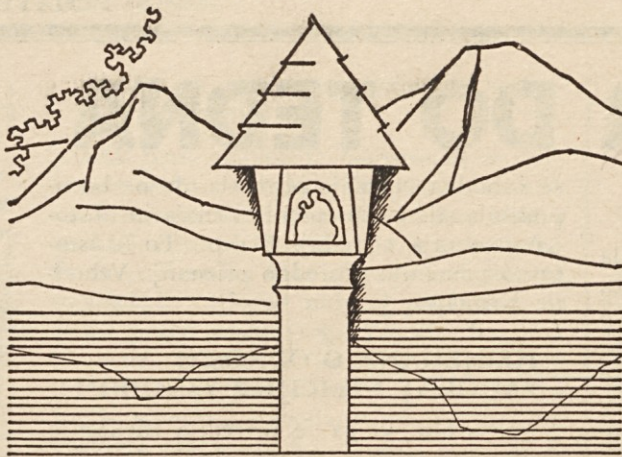

NAS TEDNIK

KULTURNO POLITIČNO GLASILO

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt **P. b. b.**

LETNIK XXI / ŠTEVILKA 51/52

CELOVEC, DNE 19. DECEMBRA 1969

CENA 2.50 ŠILINGA

Slovenski zastopniki pri ministru
dr. Mocku:

Zelena luč za gradnjo Slovenske gimnazije

Kakor vse kaže, bodo pričele pristojne oblasti takoj s posebnimi ukrepi za uresničitev lastnega poslopja za Slovensko gimnazijo. To so izvedeli zastopniki obeh organizacij koroških Slovencev na razgovoru, h kateremu je vabil prosvetni minister doktor Alois Mock 15. decembra na Dunaj. Razgovora sta se udeležila s strani Narodnega sveta koroških Slovencev predsednik dr. Reginald Vosperek ter podpredsednik dvorni svetnik dr. Joško Tischler, s strani Zveze slovenskih organizacij na Koroškem pa podpredsednik Janez Wutte (namesto obolelega predsednika) in odbornik prof. Milan Kupper. Vrh tega pa sta se razgovora udeležila tudi strokovni nadzornik dr. Valentin Inzko in ravnatelj slovenske gimnazije dr. Pavle Zablatnik. Okrajni šolski nadzornik Vouk je bil zaradi bolezni zadržan.

Minister dr. Alois Mock, ki je sprejel zastopnike koroških Slovencev v avstrijskem parlamentu ob navzočnosti odgovornega referenta za gradnjo dr. Loichta in pravnega strokovnjaka dr. Jellouschga, je ugodoma naglasil, da bo rad vse odprte probleme reševal s prizadeto manjšino, in menil, da bi morala zdaj Koroška dokončno določiti gradbišče za Slovensko gimnazijo. Na razpolago sta v bistvu dve gradbišči: objekt Mössingerstraße, ki pa je prevelik in bi v tem primeru prišel v poštev za dve šoli, in objekt Ebentaler Straße (v bližini celovškega bogoslovja), ki bi bil tudi po mnenju gospoda ministra idealnejši prostor. Nato bi se nemudoma moral izdelati program prostorninskih potreb (Raumerfordernisprogramm), končno pa bi mogli pričeti z detajliranim planiranjem, ki pa je zadeva ministrstva za zgradbo. Brez oviranih momentov bi moglo priti do pričetka gradbe jeseni 1970. Vsekakor imata, je poudaril prosvetni minister, velikovška in Slovenska gimnazija iste možnosti, da prideta čimprej pod lastno streho.

Zastopniki koroških Slovencev, so predložili g. ministru v drugem delu razgovora tudi svoje detajlirane predstave glede manjšinskega šolskega zakona iz leta 1959. Načelno so poudarili zastopniki, smo koroški Slovenci za dvojezično ureditev šolstva iz leta 1945, ker garantira spoznavanje obeh jezikov in obeh kultur s strani vseh južnih Korošcev. Vendar se koroški Slovenci v realnih danostih ne morejo zapirati novi leta 1959 nastali situaciji. Vendar je g. minister jasno povedal, da novelizacija šolskega zakona ne sme privedi do slabšega stanja, kot je bilo doslej. Z veseljem so udeleženci sprejema vzeli na znanje, da je prosvetni minister voljan reševati odprta vprašanja v sodelovanju s prizadeto manjšino.

Približno 2-urni razgovor je potekal v prijazni in prijateljski atmosferi.

MIR LJUDEM NA ZEMLJI!

Mir! Kako čudovita beseda! Koliko lepih predstav se nam ob njej budi! Kako blagodejno vpliva na izmučeno srce, na v trpljenju strto telo. Njen najgloblji pomen in ves njen nebeški blagoslov razumemo in ga želimo najbolj tedaj, ko miru ni, ko divja vojna in uničuje življenja in dobrine, ki so bile spravljene na kup z velikimi žrtvami in znoji. Mir! Kako smo hrepeneli po njem, ki so grmeli nad nami bombniki! Kakšne obete smo delali, da bi nam nebo naklonilo mir: da bi mogli spet mirno in varno spati, se mirno vnesti za mizo k okrepčilu, varno iti na sprehod in se ne skrivati v luknjah kot žival.

Mir! Kako smo se oddahnili, ko je pred 25 leti po etru priplaval glas, ko so zvočniki napovedali besedo: mir! Konec je vojne, konec morije, uničevanja, besnega razdejanja. Koliko solz je obrisala! Koliko src se je spokojno oddahnilo in vrglo morečo skrb in strah z ramen. Zdi se, da ni bilo človeka, ki si ni želel miru, ki se ne bi veselil, da je vojnih strahot konec, da se bo človeštvo lahko v miru odpočilo in si gradilo svojo srečo.

Toda znova teče po nekaterih delih sveta nedolžna kri, gorijo domovi, se v prah ru-

šijo mesta in ljudstva so tirana v revščino, lakoto in smrt!

Na drugem koncu pa sedijo mogočneži tega sveta za zelenimi mizami, kujejo načrte, kako bodo svet osrečili z mirom, ure in dneve dolgo govorijo o miru in o pogojih miru, prav tako kot je napovedal prerok: »Govorili so: Mir! Mir! Miru pa ni bilo« (Jeremija).

Pa je vendar v ljudeh toliko hrepenenja po miru in sreči, ki jo mir prinaša. In z vsakim razočaranjem se še globlje zaje v naše meso to žgoče hrepenenje, je žeja po miru še bolj pekoča.

Ali ni tako, kot da je Bog na lik Babiloncem ljudem zmešal jezike, da se narodi in ljudstva več ne razumejo med seboj. Da pripovedujejo o miru, blagostanju in raju na zemlji, pripravljajo pa pogin, revščino in suženjstvo?

Kje je rešitev sveta? Kod vodi pot iz te slepe ulice, v katero je svet zašel? Ali res velja samo pogansko načelo: Če hočeš mir, se pripravljaj na vojno.

Na to vprašanje nam daje odgovor Duh božji: non est pax impiis. Brezbožniki nimajo miru. Ker ga nimajo, ga ne morejo dati, ne prinesiti. Zato je vse njihovo besedičenje o miru prazno, zato bo še več razočaranja in še več krvi. Kajti zavrgli so Njega, ki je vrelec žive vode — vrelec miru in sreče — in si skopali vodnjake, ki ne držijo vode. Vodnjake, pri katerih se človek izsuši in v pekoči žeji pogine.

Edina rešitev za svet in človeštvo je, da se vrne k temu viru, da prizna, da se je zmotilo, da je zapustilo živ vrelec in blodilo po puščavi kot zgubljene ovce. Nazaj k Njemu moramo, ki je rekel ob svojem slovesu s tega sveta: »Svoj mir vam dam, svoj mir vam zapustim.«

Skrivnost njegovega rojstva, skrivnost učlovečenja Sina božjega nam daje ključ za rešitev človeštva, ki ga žeja po miru.

Tudi med Zemljo in Nebom je vladalo sovraštvo. Prekletstvo božje je ležalo nad človeškim rodом. Zemlja je bila zavita v meglo greha, bogokletja in malikovanja. Zanj ni bilo rešitve v njenih silah.

Tedaj se je je Vsemogočni usmilil. V svojem usmiljenju se je nagnil do nje in ji poslal Odrešenika, svojega Sina, da zadoosti za človeštvo in ga spravi z Bogom. Močni, vsemogočni se je sklonil k revni, grešni stvari, da ji prinese mir in spravo. Bog je ponudil človeku roko, nase je vzel celo človeško naravo, z grehom za smrt zaznamovano človeško telo, ki ga je s svojim trpljenjem posvetil in očistil, da bo nekoč vstalo poveljano.

S tem je pokazal pot človeškemu rodu. Revnim in bogatim, mogočnim in slabotnim, narodom in posameznikom. Vsi se naj ponižajo in sklonijo k svojim dolžnikom. Mogočni in močnejši do slabotnih in slabotnejših, užaljenih k žalivcem in jim podajo roko v spravo in v odkritosrčno odpuščanje. Ne sme več biti ne revnih, ne zatiranih, ne manj vrednih, marveč vsi otroci enega in istega Očeta, ki vse enako ljubi.

To pravno pot od človeka do človeka, od družine do družine in od naroda do naroda so poklicani hoditi predvsem tisti, ki so sprejeli veselo betlehemskega vest in so se novorojenemu Kralju zapisali za življenje in smrt. K temu so poklicani vsi kristjani, da brez hinavščine in ne samo z ljubeznijo na ustih, marveč v dejanju in resnici širijo mir in spravo, odpuščanje in ljubezen, ki jo je prineslo betlehemskega Dete na svet.

Tedaj in samo tedaj se bo naselil mir v dušah in srcih in s tem bo zavladal na svetu tak mir kot ga še ni bilo. In vse človeštvo bo soglasno pelo in slavilo Boga:

»Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!«

Slovenci iz Roža, Podjune in Zilje!

Vsem rojakom doma in
po širnem svetu
blagoslovljen Božič
in srečno
novo leto 1970

NARODNI SVET
KOROŠKIH SLOVENCEV

OD TEDNA DO TEDNA

KONFERENCA V INNSBRUCKU O JUŽNOTIROLSKEM VPRAŠANJU

V hotelu »Evropa« v Innsbrucku je bila 10. decembra konferenca o Južni Tirolski, katere so se udeležili avstrijski zunanji minister dr. Kurt Waldheim, predstavniki tirolske deželne vlade in predsednik južnotirolske ljudske stranke dr. Silvius Magnago, skupno s številnimi političnimi predstavniki Avstrije in Južne Tirolske.

Konferenca je bila posvečena izmenjavi informacij o zadnjih dogodkih v zvezi z reševanjem problema nemške manjšine v Italiji. Zunanji minister Waldheim je poročal o svojem srečanju z italijanskim kolegom Morom v Kopenhagenu, dr. Magnago pa je

se Zahodna Nemčija obvezala, da ne bo uporabila sile za spremenitev meja in obstoječega stanja v srednji Evropi. To bi istčasno pomenilo posredno priznanje Vzhodne Nemčije.

HEINEMANN O ODNOSIH ZAHODNE NEMČIJE Z VZHODOM

Na kosilu, ki ga je priredilo združenje tujih novinarjev v čast poglavarju Zahodne Nemčije Heinemannu v Bonnu, je leta izjavil, da mora Zvezna republika Nemčija »vzpostaviti dobre sosedske odnose z vzhodnoevropskimi deželami, kot jih je vzpostavila z zahodnimi.« Res je, je dejal Heinemann, da je Zahodna Nemčija postala o-

Arabski gverilci v polni bojni opremi pri avtomatičnem topu.

obrazložil stališče svoje stranke o položaju ter poročal o razpravi, ki je bila pretekli teden v italijanskem parlamentu o »paketu« (kot je znano so na Dunaju in v Rimu parafirali sporazum o rešitvi južnotirolskega problema — naš list je o tem podrobneje pisal v štev. 50, na 1. in 2. strani.) Predstavniki opozicije v južnotirolski ljudski stranki pa so obrazložili, zakaj nasprotujejo »paketu« in »operativnemu koledarju«.

POGAJANJA MED SOVJETSKO ZVEZO IN ZAHODNO NEMČIJO

Kot je znano (poročali smo v 50. štev. na 1. str.) sta se pretekli ponedeljek (8. decembra) prvič sestala sovjetski zunanji minister Gromiko in nemški veleposlanik Alldardt v Moskvi, kjer sta v enopolnem dialogu razmotrivala pogodbi med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo o neuporabi sile.

Drugi sestanek pa sta imela 11. decembra, prav tako v Moskvi, kar je presenetilo politične opazovalce, ki so ga označili za »bliskovito pogajanje«. S pogodbo o neuporabi sile, med dvema državama, naj bi

snovni dejavnik v svetovnem gospodarstvu, toda ne namerava v nobenem primeru izkoristiti tega svojega položaja.

GRČIJA IZSTOPILA IZ EVROPSKEGA SVETA

Grčija je na zasedanju Evropskega sveta, ki je bil v Parizu, prostovoljno izstopila iz te organizacije, da bi tako preprečila izključitev iz nje, za katero se je izreklo večina držav članic sveta.

V začetku zasedanja so bile Evropskemu svetu predložene dve resoluciji: prva je zahtevala takojšnjo izključitev Aten, druga pa začasno izločiti Grčijo iz Evropskega sveta. Za drugo rešitev se je izreklo enajst od 18 držav: skandinavske države (Švedska, Norveška, Danska), Anglija, Islandija, Belgija, Luxemburg, Nizozemska, Zahodna Nemčija, Irska in Italija.

Dodatni predlog Avstrije in Švice, naj bi s suspenzijo počakali še tri mesece, šele po preteku te dobe, naj bi še enkrat preverili grško vprašanje, če so v tej deželi ponovno vzpostavili človekove pravice, je takorekoč ostal brez haska.

ČISTKA NA ČESKOSLOVAŠKEM SE NADALJUJE

Emil Zatopek, svetovno znani nekdanji olimpijski prvak v tekih na dolge proge, je bil izključen iz českoslovaške vojske, v kateri je imel čin polkovnika. Sporočilo, ki ga je objavilo českoslovaško obrambno ministrstvo trdi, da je Zatopek razširil vesti, ki so bile namenjene izključno vojski, to pa čestokrat v neresnični obliki. Poročilo pravi dalje, da je bivši olimpijski prvak »kršil českoslovaške zakone do take mere, da je bila njegova prisotnost v vojski nevzdržna«.

Zatopek je z navdušenjem podpiral Dubčkovovo politiko. Skupaj z ženo Dano je junija 1968 podpisal znano izjavo »2000 besed«, po 21. avgustu pa je javno in odločno obsodil zasedbo Českoslovaške po varšavskih silah. S tem je seveda padel v nemilost pri novem českoslovaškem vodstvu: najprej mu je bila vzeta funkcija športnega trenerja vojske, nato je bil izključen iz partije, sedaj pa končno še iz vojske.

ZDA SPREMENILE ZADRŽANJE V SPORU NA BLIŽNJEM VZHODU

Ameriški zunanji minister Rogers je te dni izjavil, da se mora Izrael umakniti iz vseh zasedenih ozemelj, kot brezpogojen doprinos Jeruzalema za mirno rešitev spora na Srednjem vzhodu, potem ko bi mu bila zajamčena njegova nacionalna nedotakljivost v smislu resolucije Organizacije združenih narodov.

Papeževa poslanica za „dan miru“ 1. januarja

V Vatikanu so objavili papežovo poslanico za »dan miru« 1. januarja leta 1970. Pavel VI. je podpisal poslanico že 30. novembra, pozneje pa so jo poslali vsem državnim poglavarjem na svetu ter katoliškim škofom.

Letošnja papeževa poslanica za »dan miru« je pomembna, ker vsebuje nekatere misli, ki so bile včasih tuje uradnemu jeziku katoliške Cerkve. S svojo poslanico se je papež Pavel VI. skušal približati v precejšnji meri vprašanjem in problemom, ki tarejo sodobni svet. Eno od teh vprašanj je vprašanje »nasilja« v pomenu »revolucije«.

Namen Združenih držav Amerike, je dejal Rogers, je prepričati tudi Arabce, naj sprejmejo trajen mir, ki bi temeljil na obvezujočih sporazumih. Rogers je opozoril na nevarnost zgrešenega tolmačenja teh predlogov. Dalje je povedal, da nadaljujejo iskanje rešitve krize s politiko, ki sloni na prijateljskih odnosih bodisi z Arabci kot z Izraelci. Rogers je tudi omenil razgovore, ki so jih ameriški predstavniki imeli s Francijo in Sovjetsko zvezo, ter dejal, da je bila dosežena določena stopnja vzajemnega razumevanja.

POMPIDOU SPREJEL ROGERSA

Francoski predsednik je te dni sprejel zunanjega ministra Združenih držav Amerike Rogersa, s katerim je razpravljal o njegovem obisku v začetku prihodnjega leta in o konferenci Evropske gospodarske skupnosti v Haagu. Ob tej priliki je Rogers dejal, da so se odnosi med Francijo in Združenimi državami Amerike po sestanku med de Gaulleom in Nixonom izboljšali.

Na zadevno vprašanje novinarjev je Rogers izjavil, da so Združene ameriške države naklonjene pogajanjem, ki so bila 8. decembra v Moskvi (glej št. 50 na 1. strani »Nemško-sovjetski dialog o neuporabi sile«). Rogers je izrazil željo, da bi prišlo po dosedanjih dvostranskih razgovorih tudi do večstranskih pogovorov o tem vprašanju. Podobno izjavo je dal v Parizu tudi ameriški obrambni minister Melvin Laird.

Blagoslovljen Božič in uspeha polno leto 1970 želimo vsem sodelavcem, naročnikom, oglaševalcem, bralcem in podpornikom ter prijateljem našega lista doma in po širnem svetu s prošnjo, da nam ostanejo zvesti tudi v prihodnjem letu. Zahvaljujemo se vsem, prav posebno pa našim dopisnikom v Podjuni, Rožu in Zilji za požrtvovalno sodelovanje in zvestobo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA „NAŠEGA TEDNIKA“

TEDENSKO OGLEDALO — KOMENTAR — REPORTAŽA — TEDENSKO OGLEDALO — KOMENTAR — REPORTAŽA — KOMENTAR — TEDENSKO OGLEDALO

DR. ERICH KÖRNER:

„Minoritäten - nicht ‚Fremdkörper‘ sondern Brüder!“

Verhältnis zu andersvölkischen
(anderssprachigen) Mitbürgern

Sieht man von der, auch von Österreich übernommenen UNO-Konvention gegen Völkermord ab — die aber leider nicht auch Schutzbestimmungen gegen Zwangsassimilierung und gegen andere Maßnahmen zur allmählichen »unblutigen« Vernichtung eigenständiger Volkskulturen enthält —, kennt das Völkerrecht nur die Gleichbehandlung der Einzelmenschen vor dem Gesetz — unbeschadet ihrer Rasse oder Sprache, ihres Volkstums oder religiösen Bekenntnisses. Auch das österreichische Minderheitenrecht verzeichnet — abgesehen von Art. 19. des Staatsgrundgesetzes aus 1867, dessen Weitgeltung jedoch umstritten ist — grundsätzlich keinen kollektiven Volksgruppenschutz (wie wir ihn beispielsweise in der Schweiz, Westdeutschland, Finnland oder in den meisten kommunistisch regierten Staaten finden). Es verbietet lediglich die Diskriminierung des einzelnen Andersrassigen, Anderssprachigen usw. und gewährt (gemäß Art. 66 Abs. 4 des Staatsvertrages von St. Germain) diesen auch nur »angemessene Er-

leichterungen beim Gebrauch ihrer Sprache vor Gericht«. Der Staatsvertrag von 1955 enthält in seinem Art. 7 zwar Ansätze zu einem kollektiven Minderheitenschutz, bezieht sich aber ausschließlich auf unsere Slowenen und Kroaten und nicht auf alle in Österreich beheimateten anderssprachigen Volksgruppen. 14 Jahre nach unserer Unterschrift auf dieses, unserer Republik die volle Souveränität wiederverleihende Dokument müssen wir als Patrioten beschämt feststellen, daß wir diesen Artikel noch immer nicht zur Gänze realisiert haben! Diese Tatsache erscheint auch im Hinblick auf unsere Bemühungen um das Schicksal der österreichischen Volksgruppe in Italien betrüblich! Die Südtiroler, die 1918 gegen ihren Willen in den italienischen Staatsverband gezwungen worden sind, erfreuen sich heute immerhin einer gewissen Provinzialautonomie, die zwar in vieler Hinsicht ausbaubedürftig erscheint, aber doch einen Kollektivschutz darstellt. Vordringlich ist dort eine wirkliche Sicherung gegen eine weitere italienische Unterwanderung, da sonst die Süd-

tiroler in absehbarer Zeit in ihrem eigenen Land zur Minderheit herabsinken würden. Ein Schicksal, das die Siedlungsgebiete unserer Kärntner Slowenen, burgenländischen Kroaten und Magyaren schon seit langem immer stärker ihr ursprüngliches Gesicht verlieren läßt, da auch in Österreich — im Gegensatz zu volksgruppenschützenden Staaten — deutschsprachige Zuwanderer weder die ursprünglich vorherrschende regionale Sprache erlernen, noch ihre Kinder in eine zweisprachige Schule schicken müssen. Während aber heute in Südtirol sogar die Poststempel zweisprachig sind, haben wir — trotz diesbezüglicher staatsvertraglicher Verpflichtung — in den gemischtsprachigen Gebieten Kärntens und des Burgenlandes bis heute keine doppelsprachigen Ortstafeln und Amtsschilder angebracht.

Die Mahnung Papst Johannes XXIII., die dieser unvergessene Menschenfreund 1963 in seinem Rundschreiben »Pacem in terris« bezüglich der Volksminderheiten ausgesprochen hat, lautet:

»...es entspricht vollkommen den Geboten der Gerechtigkeit, wenn die Staatslenker sich tatkräftig bemühen, die Lebensbedingungen der Minderheiten zu heben, namentlich in dem, was deren Sprache, Kultur, Herkommen und Gebräuche sowie wirtschaftliche Unternehmungen und Initiativen betrifft.

Dennoch muß betont werden, daß die Minderheiten — sei es als Folge einer Reaktion auf ihre gegenwärtige Lage oder wegen geschichtlicher Ereignisse — nicht selten dazu neigen, die Besonderheiten ihres Stammes ungebührlich hervorzuheben, und zwar so sehr, daß sie selbst die menschlichen Werte, die allen eigen sind, so herabmindern, als ob das Gute der Menschheitsfamilie dem Wohl ihres eigenen Stammes dienen müsse, nicht aber umgekehrt. Es entspricht aber der gesunden Vernunft, daß diese Bürger auch die Vorteile anerkennen, die ihnen aus ihrer eigenen Lage erwachsen: daß nämlich der tägliche Umgang mit Bürgern einer anderen Kultur nicht wenig beiträgt zur Vervollkommenung des Geistes und Gemüts...«

In unserem Vaterland wären diese vorbehaltlos bejahungswürdigen Sätze weniger den durchaus loyalen und auch von sich aus die deutsche Staatssprache von Jugend auf gern erlernenden Volksminderheiten, als vielmehr den staatlichen Instanzen »ins Stammbuch zu schreiben! Letztere ließen sich auch in der Zweiten Republik durch den beharrlichen »Einspruch« deutschnationaler und Renegatenkreise schon mehrmals von der Durchführung geplanter Maßnahmen zugunsten unserer anderssprachigen Volksgruppen abhalten. (Dalje prihodnjič)

Ob novi mednarodni ekumenični reviji

Za ciril-metodijsko proslavo v Celovcu dne 30. novembra je izšla prva številka mednarodne ekumenične revije z latinskim in slovanskim nazivom »Mater Ecclesiae« — »Presveta Bogorodica«.

V ta namen smo poprosili glavnega urednika te revije dr. M. Turnška za kratek intervju:

Ali bi nam povedali nekaj o nastanku in ciljih te publikacije?

»Neposredni povod za izid te brošure na 48 straneh v velikem formatu in z mnogimi ilustracijami je vsekakor bila cirilmetodijska proslava v Celovcu, namreč 1100-letnica smrti sv. Cirila, ki so se je najprej spomnili v Rimu, in 1100-letnica posvetitve svetega Metoda za panonsko-slovenskega nadškofa, ki je hkrati postal tudi nadškof sosednjim Moravskem. Hkrati pa revija omenja še drug slaven jubilej, 1200-letnico smrti svetega Modesta (v tem desetletju) ter 1200-letnico smrti drugega koroškega krščanskega kneza Hotimira, ki je bil glavna opora misijonskemu gosposvetkemu škofu in z njim vred »oče naše vere«. Če ni bilo nobene zunanje proslave in manifestacije pri Gospe Sveti, ki sta jo pozidala sv. Modest in knez Hotimir, pa naj to pomanjkljivost vsaj delno nadomesti revija z naslovno sliko Gospe Svete in s člankom o »Prvih poskusih pokristjanjenja alpskih Slovencev« in z nekaterimi zgodovinskimi in umetniškimi podobami!«

Vendar ste revijo označili kot ekumenično in ji dali tudi mednarodno publiciteto, ko so v njej članki kar v petih jezikih, v francoskem, nemškem, italijanskem, srbohrvatskem in slovenskem jeziku. Kaj ste hoteli naglasiti z ekumeničnim poimenovanjem? Čemu ste se odločili za skupno večjezično revijo?

»Če upoštevamo dejstvo, da sta sv. Ciril in Metod, katerima je prva številka predvsem posvečena, svetnika krščanskega Vzhoda in krščanskega Zahoda, mednarodna svetnika, svetnika krščanske univerzalnosti in krščanskega edinstva in da je njima v čast in pod njunim pokroviteljstvom pred 118 leti škof A. M. Slomšek ustanovil na Koroškem molitveno bratovščino za cerkveno zedinjenje ali za ekumenizem, je docela naravno, da si je revija, ki hoče nadaljevati in pospeševati vzvišeni apostolat cerkvenega edinstva sv. bratov iz Soluna ter škofa Slomška, privzela ekumenično označitev, naslov pa po Marijinem nazivanju v že prvih časih krščanstva, namreč »Mati Cerkev«, in pri Slovanih s tako priljubljenim nazivanjem »Presveta Bogorodica«, in sicer to toliko bolj, ker je Marija »sladka vez« vzhodne in zahodne Cerkve. — Odločitev za skupno večjezično revijo pa je narekovalo poslanstvo, da že na zunaj poudarimo, da je krščanstvo vera bratstva, vera, v kateri ni več ali vsaj ne sme biti narodnostnega razločevanja ali, točneje, narodnostnega zapostavljanja (narodnostne diskriminacije), kajti krščanstvo ima sila globoke temelje, kristjani so po krstu (prim. sv. Pavla, 2 Kor 5, 17) — novi ljudje, po notranjem bistvu vcepljenja v Kristusa, na novo ustvarjeni ljudje, ki jim je krščanski sočlovek, krščanski sonarod — brat. Kjer se pa ne upošteva to dogmatično utemeljeno krščansko počelo, tam naletimo na narodnostno sebičnost in krivičnost, ki je v očeh vesoljne Kristusove Cerkve poganska. V času, ko so nam vsem kristjanom skupaj ogroženi življenjski temelji, življenjske korenine, ko nam je skupen sovražnik vsem (ne glede na narodno pripadnost k tej ali oni etnični skupini) nastavljal smrtni nož, je poudarjanje krščanskega bratstva in sloge med katoliki in življenjski imperativ! Kakor prva Cerkve med kristjani ni razločevala med Judi in Grki in barbari, tako je v dobi II. vatičanskega koncila tozadevno duh sv. Cerkve še istil! Ko ima sleherni narod v sv. Cerkvi svojo čast, tako gre čast tudi slehernemu jeziku! Če je v ekumenični reviji zastopanih več jezikov (jezikov krščanskega Zahoda in jezikov krščanskega Vzhoda), je to samo dokaz krščanskega vrednotenja sočloveka in sonaroda. Na drugi strani pa more le takšno ravnanje pri onih, s katerimi hočemo doseči cerkveno edinstvo, vzbuditi zaupanje. Pri vzhodnih kristjanih je njih narodni jezik, v katerega se daje »božja beseda«, »božji nauk«, nadvse velika vrednota. Kdor ceni to njihovo zunanjo posodo, je upravičen stopati z njimi v prijazne in prijateljske odnose, v ekumenične stike.«

Ali bo ta marijansko-ekumenična revija dosegla tudi vzhodne kristjane? Vsaj one na Balkanu?

»Ta ekumenična revija je najprej potrebna nam, da se obnovi med nami Slomškova ekumenska molitvena bratovščina in vzbudi med nami apostolski duh, duh žrtvovanja za »brate po veri«. Da bo revija dosegla tudi vzhodne kristjane slovanskega rodu na Balkanu (Srbe, Bolgare, Make-donce), za to so že upostavljene zveze. Pot je utrl najprej kardinal dr. Šeper, regensburški škof dr. Graber in še drugi. Višji cerkveni predstavniki in bogoslovne fakultete na Vzhodu radi sprejemajo z naše strani znanstvene bogoslovne knjige, pisane v slovenščini ali slovansčini, in tudi naše nabožne revije. Kajpak se jim to poklanja kot darilo ob naših skupnih jubilejih, kot je n. pr. jubilej sv. Cirila in Metoda, ali kot so jubileji pokristjanjenja tega ali onega slovanskega naroda. Vse prijazne geste, prijazne stike pa mora spremljati prava apostolska ljubezen, podprta z molitvijo posameznikov in občestva.«

Ali bo nova ekumenična revija izhajala na Koroškem kot kak tromesečnik ali le kot letni

SLOVESNOSTI NA NAJVIŠJI RAVNI:

50. obletnica Alme Mater Labacensis

Devet novih častnih doktorjev ljubljanske univerze

V sredo, 10. decembra, je bila v Ljubljani osrednja prireditev v vrsti proslav za počastitev 50. obletnice slovenske univerze. Dopoldne so se zbrali v slavnostno okrašeni dvorani Slovenske filharmonije vsi vidni predstavniki slovenskega znanstvenega, družbeno-političnega in kulturnega življenja ter številni tuji gostje. Na odru so se ob zvokih fanfar zbrali predstavniki univerze in vsi povabljeni gostje iz drugih jugoslovanskih in inozemskih univerz. Vse zbrane je pozdravil predsednik univerzitetnega sveta prof. dr. inž. Milan Osredkar, nakar je imel slavnostni govor rektor univerze prof. dr. Roman Modic. V prvem delu je orisal zgodovinsko pot visokega šolstva na Slovenskem in prikazal pogoje, ki so omogočili ustanovitev samostojne slovenske univerze. Jedro govora je usmeril k sodobnim nalogam in razmeram, v katerih deluje najvišja znanstvena ustanova slovenskega naroda.

V imenu slovenske skupščine je profesorjem in študentom čestital k jubileju predsednik skupščine Sergej Kraigher, nato je izročil rektorju univerze prof. dr. Romanu Modicu visoko odlikovanje »Red zasluge za narod z zlatim vencem«, s katerim je predsednik Tito odlikoval univerzo od njeni 50. obletnici.

K jubileju je nato čestital akademik dr. Josip Vidmar v imenu sveta jugoslovanskih akademij znanosti in umetnosti. Dejal je, da je pot, ki jo je v teh petdesetih letih prehodila slovenska univerza vredna vsega občudovanja. Slovenska beseda je po besedah Josipa Vidmarja izraz in dokaz

Osemdesetletnica prof. Franca Mikuža

V teh dneh se Slovenci v domovini spominjajo 50-letnice dela v genetiki, žlahtnjenju, izbiri in vzgoji novih domačih rastlin. To delo je začela leta 1919 Kmetijska družba in deželna vlada za Slovenijo s svojimi področnimi ustanovami, poskusnimi polji in rastlinskimi zbirkami pod strokovnim vodstvom profesorja Franca Mikuža, ki je pred kratkim obhajal 80. letnico izredno bogatega življenja. Njegovo ime je povezano s polstoletno zgodovino slovenskega kmetijstva, kmetijskih znanosti in šolstva.

Jubilant prof. Franc Mikuž je bil rojen 26. novembra 1889 v Idrijskem Logu. Po maturi se je 1910 vpisal na dunajsko visoko šolo za kmetijstvo, kjer se je spoznal z docentom za genetiko in žlahtnjenje Slovencem Francem Jesenkovičem.

Po prvi vojni je ustanovil selekcijsko postajo v Beltincih v Prekmurju, kjer je vodil tudi žlahtnjenje in izbiro rastlin. Vzgojil je prve domače pšenične sorte, beltmnsko ozimno pšenico štev. 277,321 in 831, ki so se kmalu razširile po vsej Sloveniji in prinesle za tiste čase znaten napredek v pridelovalnih postopkih in prinosih.

Po drugi svetovni vojni je slovenski strokovnjak profesor Mikuž izpopolnil metodo-

zbornik? Ali je Koroška primeren raj za izdajanje tašne revije?

»Na prvo vprašanje odgovorim le toliko, da se bo videlo, kaj bo kazalo, ali redno izhajanje ali le periodično. Kar zadeva pa kraj, namreč Koroško, pa je treba vedeti, da je Koroška iz raznih zgodovinskih in socioloških razlogov najprej poklicana, da se na pragu krščanskega Vzhoda dvigne k ekumeničnemu delu. Tukaj ga je pred 118 leti začel škof Slomšek. Tukaj živi tudi nekaj kristjanov z Vzhoda, n. pr. Bolgari kot vrtnarji, Ukrajinci kot ostanki medvojnih deportirancev s Poljskega in iz Ukrajine, mnogi sezonski delavci z onkraj meje. Koroška je v poletju mednarodno turistično shajališče, a tudi torišče za razne mednarodne kulturne prireditve, ne v zadnji vrsti tudi za verske, ekumenske. Koroška je v nevtralnemu avstrijski državi in nevtralna tla so najbolj ugodna za svobodno izmenjavanje misli. Želeti je samo, da bi »bratom po veri« z Vzhoda nudilo isto prijaznost kot »bratom po veri« s severa in od drugod.«

Kakšen je odziv na prvo številko?

»Nisem povpraševal. Sodim, da si bo revija utrla pot, saj ji je pokroviteljstvo obljubil škof dr. Graber, ki je vodja ekumeničnega gibanja tako rekoč za vso srednjo Evropo.«

volje in moči slovenskega naroda. Ko je govoril o prihodnjih nalogah univerze, je izrazil prepričanje, da jih bo z uspehom izpolnila, kot je izpolnila vse pretekle naloge in preizkušnje.

Nadvse prisrčen je bil pozdrav rektorja beograjske univerze dr. Dragiša Jovanovića. »Slovenska univerza« je dejal, »je sestavni del slovenskega naroda in izraz vseh njegovih svobodoljubnih teženj. Hkrati pa je slovenska univerza in njeno uspešno delo, ki ga je opravila, viden dokaz, kako tudi majhen narod lahko veliko da.«

Pozdrave in čestitke so nato izročili predstavniki številnih tujih univerz: prodekan pravne fakultete dunajske univerze dr. Walter Selb, prodekan pravne fakultete graške univerze dr. H. Schnitzer, zastopnik tehniške visoke šole iz Gradca dr. H. Spitzy, iz Leipziga, Nancyja, Budimpešte, Bukarešte, Trsta, Minska, Bratislave in drugod, ki so izrekli priznanje dosedanjemu delu ljubljanske univerze in zaželeli uspehe pri njenem delovanju v prihodnje. Zanimivo je omeniti, da so nekateri predstavniki, med njimi zastopnik univerze v Regensburgu, svoje pozdrave izrekli v slovenskem jeziku.

Ob tej priložnosti so s promocijo devetih novih članov častnih doktorjev v prenovljeni zbornični pisarni končali proslavljanje pol stoletja slovenske univerze. Poleg predsednika republike Tita in Kardelja, so postali častni doktorji univerze v Ljubljani še Srečko Brodar, Jovan Hadži, Milko Kos, Alija Košir, Feliks Lobe, Franče Stele in Alojz Tavčar.

SLOVENC

doma in po svetu

† Jožko Krošelj

V Buenos Airesu je v petek, 31. oktobra, umrl glavni urednik Svobodne Slovenije Jožko Krošelj. Rajni se je rodil pred 67 leti v Kapelah pri Brežicah v Sloveniji. V ljudsko šolo je hodil v Kapelah, gimnazijo pa v Mariboru in Ljubljani; tu jo je tudi končal. Že kot gimnazijec je pokazal literarne talente ter se je kot tak znašel v skupini srednješolcev v družbi Srečka Kosovega in drugih. V Mariboru je bil soustanovitelj in sourednik dijaških literarnih revij »Utrinki« in »Stražni ognji«. V akademskih letih je sodeloval v reviji »Mladina« in »Ženskem svetu«. Kot visokošolski študent je bil v društvu »Zarja«, sodeloval je tudi pri Akademskem pevskem zboru pod Francetom Maroltom.

Usoda je hotela da visokošolskih študij ni končal. Že leta 1927 so ga povabili v tajništvo Slovenske ljudske stranke za mesto Ljubljano. Tu se je tudi poročil z Amalijo Komanovo. Leta 1928 ga je dr. Korošec kot zvestega, zmožnega in zaupanja vrednega sodelavca poklical v Beograd za svojega osebnega tajnika. Na tem mestu je Krošlju potekla nedvomno najzanimivejša doba življenja. Dr. Korošec ni trpel poleg sebe ne lenuhov, ne klepetulj, ne nerod, ne vsiljivcev in neresnih ljudi. Samo ljudje, ki trezno gledajo na življenje, naj bo to zasebno ali javno, kulturno, socialno ali politično, so imeli pri dr. Korošcu veljavo. Leta 1932 je uredništvo največjega slovenskega dnevnika »Slovenca«, ki je izhajal v Ljubljani, naprosilo Jožka Krošlja, naj bi prevzel tudi posle beograjskega urednika dnevnika.

Po smrti dr. Korošca pa se delo za Krošlja ni ustavilo, temveč je ob strani dr. Kulovca in dr. Kreka, ki jima je bil prav tako desna roka, teklo naprej. Nacistični bombni napad na Beograd je prekinil to dobo Krošljevega dela. Z vlado se je prebijal skozi Srbijo, Bosno in Hercegovino v Crno goro, od koder se je ob koncu aprila vrnil v Ljubljano, kjer je takoj nastopil mesto v uredništvu »Slovenca«.

Po vojni je moral nastopiti trnjevo pot begunstva in preselitve čez morje v Buenos Aires v Argentini. Že lani je začutil, da njegovo zdravje peša, toda on je zmerom trdil, da mu ni nič. Toda sedaj je moral poiskati zdravnika, kjer so ga operirali. Pomagalo pa ni nič, kajti 31. oktobra ga je Bog poklical v večnost.

† Zlatomašnik g. Matevž Kebe

Dne 19. sept. je v Pittsburghu umrl zlatomašnik g. Matevž Kebe. Rajni g. Kebe je bil peti župnik župnije Vnebovzete v Pittsburghu in jo je vodil polnih 32 let. Rojen je bil 12. septembra 1883 v Dolnjem Jezeru pri Cerknici na Notranjskem. V Združene države Amerike je prišel leta 1901. Po skoraj desetletnem šolanju pri benediktincih v St. Vicent Latrobe je bil posvečen v duhovnika leta 1911 in je istega leta pel novo mašo. Ker je znal slovanske jezike, ga je škof najprej poslal med Slovence in Hrvate. Po 23 letih uspešnega dela med njimi pa je prišel med svoje ožje rojake v Pittsburgh. Ko je dopolnil 84 let je zbolel in pred tremi leti je bil upokojen.

Program SNG v Ljubljani

Opere in baleta:

Torek, 23. decembra, ob 19.30 Asfajev: Bahčisarajska Fontana (balet). — Četrtek, 25. decembra, ob 19.30 Giacomo Puccini: Turandot (opera). — Sobota, 27. decembra, ob 19.30 Georges Bizet: Carmen (opera). Gostuje Viorica Cortez Sofia. — Torek, 30. decembra, ob 19.30 Asfajev: Bahčisarajska Fontana (balet). — Sreda, 31. decembra, ob 19.30 Giuseppe Verdi: La Traviata (opera).

GLEDALIŠČE V CELOVCU

Petek, 19. decembra, ob 19.30 Alexander Breffort-Margueritte Mannot: Irma La Douce. — Sobota, 20. decembra, ob 19.30 Emmerich Kalman: Čardaška kneginja. — Nedelja, 21. decembra, ob 15. uri Clemens von Brentano: Boljši princ (Der Flohprinz). — Torek, 23. decembra, ob 10.00 uri Brentano: Boljši princ in ob 19.30 Breffort-Mannot: Irma La Douce. — V sredo, 24. decembra, ni predstave! — Četrtek, 25. decembra, ob 19.30 Jacques Offenbach: Pariško življenje (Pariser Leben) — premiera opere, leta bi morala biti že v četrtek, 18. decembra. — Petek, 26. decembra, ob 19.30 Emmerich Kalman: Čardaška kneginja. — Sobota, 27. decembra, ob 19.30 Breffort-Mannot: Irma La Douce. — Nedelja, 28. decembra, ob 15. uri Jacques Offenbach: Pariško življenje (opereta).

Ob robu povedano

AFERA VETRINJ — SIMBOL
KOROŠKE STVARNOSTI

Kot je znano, je prav v zadnjem trenutku pred javno dražbo Vetrinjskega gradu, ki je bila zanj skozi mesece Mohorjeva družba edina resna interesentka, vložil nekdo tretji — govorijo o finančnem ministrstvu — ponudbo, ki presega dosedanje Mohorjevo ponudbo. Do tega razvoja — in to je značilno za naše zelo ozke koroške razmere — je prišlo pod masivnim političnim pritiskom in pritiskom javnega mnjenja. Če vidijo »Abwehrkämpferji« goretí svobodo in enoto Koroške, potem moreš kot trezen človek samo še osupniti ob izbruhu takih emocionalnih plasti. Ker zadeva še ni končana, bomo skušali v eni prihodnjih števil NT podati popolnejšo sliko »afere« Vetrinj.

IZPOLNJENO — NEIZPOLNJENO
ALI: DVOJNA MERA

Kancler Klaus je podal v državnem zboru poročilo o pogajanjih, ki so privedla konec koncev do južnotirolskega paketa. Omenil je tudi sporazum Gruber — De Gasperi. Italija trdi, da je izpolnila vsa določila tega sporazuma, in da je paket samo še dodatek lastne dobre volje za južne Tirolce, medtem ko Avstrija zatrjuje, da Italija še ni izpolnila pariških sporazumov v prid južnim Tirolcem ter da je paket šele — mogoče odločilni — člen v izpolnitvi sporazuma Gruber — De Gasperi.

Zamotana kot vsebina tega stavka je tudi resnica. Eni trdijo to, drugi spet čisto drugače. Nam pa se svita nekaj zanimivega.

Državna pogodba, člen 7. Nekateri avstrijski krogi trdijo, da je Avstrija dala Slovincem celo več kot določa državna pogodba. Slovenci spet trdimo, da še zdavnaj NI izpolnila obveznosti, ki jih je prevzela prostovoljno z državno pogodbo. Kdo ima torej prav?

Kje je lastno poslopje za Državno gimnazijo za Slovence. Obljube, da, obljube!!! Kje so dvojezični krajevni napisi, kje je uradni jezik? Kako je z organizacijami, katerih delovanje ima namen iztrebiti še zadnjega koroškega Slovence? Seveda ne samo z odprtim pritiskom, kot se je dogajalo pred leti in kot se dogaja tudi še danes (napadi na slovensko imetje, zapostavljanje, tudi Vetrinj!), ampak zlasti z zahrbtnimi diplomatskimi zvijanji in odtujevalnimi sredstvi.

Kaj ne bi bilo umestno, da bi dobili tudi koroški Slovenci tak paket, da bi imeli vsaj tiste pravice, kot jih imajo južni Tirolci? Mi jih jim odkrito želimo, a mislimo, da bi se dala tudi pri nas izposlovati dejanska enakopravnost, če bi bila dobra volja!

ježek

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ:

GISELBERT HOKE V »GALERIJI 61«

V »Galeriji 61« v Celovcu je tačas odprta razstava gvašev-aktov enega izmed najimennejših koroških likovnih umetnikov Gisberta Hokeja. Gre za lepo število aktov — nagega ženskega telesa v spanju, prebujanju, v času upanja, v najrazličnejših barvah, često pa gre le za konture takih aktov.

Že samo dejstvo aktov priča, da je tu umetnik precej tvegaj, vendar moramo tukaj povedati, da je Hoke vedel, do kod lahko gre v tako kočljivem vprašanju.

Razstava je odprta do 16. januarja.

BOŽIČNA RAZSTAVA V DOMU
UMETNIKOV

V Domu umetnikov v Celovcu pa je odprta vsakoletna božična razstava, ki nudi po svoji umetniški pestrosti vsakemu nekaj.

Skupno razstavlja 36 koroških likovnih umetnikov s 122 deli, medtem ko jih je skoraj enako število na izbiro v mapah. Videti je olja, akvarele, grafobatik, risanke in tiskarsko grafiko, celo dve plastiki. Razstava bo odprta do 28. decembra. Odprta je vsak dan od 14. do 19. ure; v sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 19. ure.

BOŽIČNA RAZSTAVA V »GALERIJI
ORTNER«

Tudi v »Galeriji Ortner« v Beljaku so odprli koroški umetniki svojo božično razstavo, ki je zelo spretno sestavljena in priča o umetniškem okusu prireditelja, namreč Društva koroških umetnikov. Posebno je razveseljivo dejstvo, da so pri izbiri eksponatov gledali na kvaliteto pričujočih del, kar često ni pri t.i. prodajnih razstavah

Ob 85-letnici književnika Jake Špicarja

V krogu svojih domačih je dne 27. oktobra praznoval svoj 85. rojstni dan naš koroški rojak, pisatelj Jaka Špicar. Na večer svojega življenja črpa trenutke iz bogatega spomina in svetle lise preteklosti, ki mu od časa do časa pridejo pred oči. Mnogo tistega, kar je bilo, je že pozabil, če pa se na kaj spomni, postane prešeren. Tedaj mu nasmeh na obrazu zlepa ne ugasne.

Jaka Špicar, ki se je rodil leta 1884, ima nedvomno kot režiser in organizator velike zasluge pri nacionalni vzgoji. Prav s posredovanjem ljudskih iger, je svoje prvo delo (igro) napisal v Marijanišču, ko je bil star 12 let, sicer je bilo to napisano v nemščini, koliko jih je bilo pozneje pa ni mogoče prešteti. Z njim v zvezi je tudi še dogodek v njegovem rojstnem kraju Skočidolu, ko je kot mlad fant zakuril prvi Ciril-Metodov kres.

Jaka Špicar ob priliki igre »Miklova Zala« v Svatnah

Leta 1905 je ustanovil v Podravljah kulturno društvo »Sloga«. Tu je režiral igre, mnogo jih je sam napisal. Tamburaški zbor je vodil Podbregar, uradnik državnih železnic v Beljaku; pevski zbor pa Hajnza, organist na Dravi. Prva predstava in otvoritev je bila v posojilnici v Podravljah, gostovali so po vsej okolici.

Predsednik društva »Sloga« je bil Urban Heber, pd. Suštarč v Dolah, katerega je vodil vse do prisilne izselitve. Po odhodu je prevzela vodstvo njegova hčerka Marica, kasnejša Špicarjeva žena; poročila sta se leta 1909. Pred kratkim sta praznovala biserno poroko. Marici je pomagal pri delu Franc Reichman, pd. Jesenik, po njegovi smrti pa njegov brat Jaka Reichman, do tragične prisilne izselitve.

S Koroškega se je pozneje z ženo Marico — zaradi določenih težav ni dobil službe — preselil na Jesenice, potem v Radovljico, kjer je dobil mesto uradnika pri posojilnici. Tu so potem živeli 35 let. Mnogi stari Jeseničani, ki so se ukvarjali z gledališčem, ali pa učivali v njem, se Jake Špicarja dobro spominjajo. Na Jesenicah je namreč osamosvojil sokolski oder v posebno gledališko društvo, s katerim je iz tedna v teden razsvetljeval jeseniško prebivalstvo.

Književnik Jaka Špicar se je skoraj 80 let posvečal ljudstvu, pisanju iger in drugih spisov. Po pripovedovanju njegove soproge je pisal izredno hitro.

Dramatik Jaka Špicar še zmerom hrani doma rokopis svoje »Miklove Zale«, s katero je tako zaslovel na Koroškem.

Pred več kot 60-letji je tajnik Mohorjeve družbe Šimen Janežič ob razpisu večerniške

STUDIJSKI DNEVI KATOLIŠKEGA
DELOVNEGA ODBORA

V dneh 27. in 28. decembra se snidejo v domu v Tinjah na važnem zborovanju zastopniki mož in očetov, žen in mater in mladine.

Ob govorih se bodo seznanili z velikimi spremembami, ki se po dekanjskih dnevih in predstojeci škofijski sinodi najavljajo v strukturi naših far, dekanij in škofije.

Zborovanje se začne v soboto, 27. decembra, ob 14.30 in zaključí v nedeljo, 28. decembra, ob 12.30. Spričo važnosti študijskega dneva prevzame KDO stroške prenočevanja in prehrane.

povesti zašepetal profesorju-slavistu Jakobu Sketu v Celovcu na uho: »Pojdi med rožanske šentjakobčane! Tam hranijo starodavno ustno izročilo o dekletu, ki so jo ugrabili Turki, kako je po sedemletnem križevem potu našla pot domov v Rož, k svojemu Mirku.« Dobro je moral profesor nato prisluhniti pripovedovanju starih očancev, pod šentjakobsko lipo in pred Serajnikovim domom v Svatnah in oko mu je gotovo zažarelo navdušenja, ko je iz svojih beležk izluščil jedro svoje povesti »Miklove Zale«.

Nič se nato ni čudil nenavadnemu uspehu teh Večernic in rojaku Jaki Špicarju je z dovoljenjem dramatizacije te prelepe povesti Sket še zašepetal, da pripravlja podoben opis dramatičnega Zalinaga bega pred divjimi pesoglavci.

Od tistihmal je bila povest o Zali dvakrat ponatisnjena, Špicarjeva igra pa je postala tekom petdesetletja najbolj igrana ljudska igra, zlasti še pri nas na Koroškem. Najprej so jo uprizorili na Jesenicah, leto kasneje v Ljubljani. Pri tem pomenijo predstave šentjakobskih igralcev v ljubljanskem in celovškem mestnem gledališču stopnjevanje diletantske igre do čiste ljudske umetnosti na odru. Ponesli pa so čar »Miklove Zale« tudi v Gorico leta 1967. Na obeh uprizoritvah je bil navzoč, tedaj 83-letni dramaturg »Miklove Zale« Jaka Špicar s soprogo Marico. Po predstavi se je po vrsti govornikov oglašil še dramaturg Špicar osebno, kjer je v pretresljivih besedah med drugim dejal: »Sem koroški Slovenec, kmečki sin iz Skočidola. Nisem si mislil, ko sem napisal to igro, da jo bodo naši ljudje tako radi gledali in da jo bodo tolikokrat igrali, saj je danes stota predstava. S solznimi očmi sem gledal danes mojo »Miklovo Zalo«, ker sem videl, da je med igralci večina mladih, in da najbrž še ne bo konec te igre, ker jo je prevzela mlada generacija.«

V matični domovini so najpogostejše igrali na odrih pravilnično igro s petjem in plesom »Pogumni Tonček«, ki jo še sedaj ponekod igrajo. Uprizarjajo tudi še mladinsko igro »Martin Napuhek«. Spevoigra »Spominska plošča« je bila prvič tiskana v Clevelandu, kjer so jo tudi prvič igrali. Koliko pa je igrice in iger, komedij in skečev, bi bilo težko ugotoviti.

Pisatelj Jaka Špicar je najbolj ponosen na dve stvari: prvič na listino, ki mu jo je izročilo Gledališko društvo na Jesenicah, v kateri ga le-to imenuje za častnega člana za priznanje zasluge, ki si jih je pridobil z ustanovitvijo tega društva 12. avgusta 1912. Drugič pa na droben zvezček z naslovom »Drabosnjak«; na prvi strani je eno izmed najlepših posvetil: »Drobec koroške zemlje, odsev mehkega njenega človeka in kapljo grenkobe iz dni tuge in trpljenja — to bodi v tej preprosti zgodbi posvečeno tebi — žena!«

Lani je bil pisatelj navzoč na akademiji Slovenske gimnazije. V dno duše prevzet je s solzami v očeh pred odrom pozdravil občinstvo in izrazil zadovoljstvo, da mu je bilo dano še po tolikih letih osebno doživljati njegove stvaritve. (Dijaki so namreč igrali prizor iz Špicarjeve igre »Drabosnjak«.) V znak hvalečnosti je prinesel koroškim Slovincem v dar dve Drabosnjakovi deli: »Marijin pasijon« — original iz leta 1811, ter rokopisni prepis »Pasijona«. Obe knjigi je izročil ravnatelju dr. Zablatniku, naj ju skrbno hrani šola.

Trnjeva pot se je začela pri Špicarjevih leta 1941. Težko bolan je moral v pregnanstvo, leta 1942 so ga zaprli Italijani. V zaporih je hudo zbolel, ostale so mu posledice, katere ga bodo preganjale do smrti. Naknadno smo tudi zvedeli, da je naš ploviti pisatelj Jaka Špicar težko bolan, da trpi namreč na močnem poapnenju žil.

K visokemu življenjskemu jubileju čestitamo in želimo tudi mi Slovenci našemu rojaku, ki je daroval svojemu slovenskemu narodu toliko lepih literarnih vrednot, naj bi čimprej okrevaj. Prosili pa bomo Boga, da bi ga nam ohranil pri življenju še mnogo, mnogo let.

B. L.

Koroški kulturni dnevi

V času od 28. do 30. decembra 1969 bosta priredili obe organizaciji koroških Slovencev znanstveni seminar pod naslovom

KOROŠKI KULTURNI DNEVI

V treh dneh nam bodo znanstveniki iz Slovenije in predavatelji iz Koroške podali geografski in zgodovinski oris koroškega slovenskega prostora ter nas seznanili z doprinosom koroških Slovencev na jezikovnem, literarnem, glasbenem in umetniškem področju.

Vse, ki seanimate za našo preteklost ter za kulturno ustvarjanje, vabimo, da se udeležite prve tovrstne prireditve koroških Slovencev.

Pregled sporeda:

Nedelja, 28. decembra:

dop.: Socialne in gospodarske spremembe na Koroškem

pop: Koroška v srednjem veku
Razvoj prebivalstva
Andrej Einspieler
Koroško vprašanje v najnovšem času

Ponedeljek, 29. decembra:

dop: Slovenska koroška narečja
Koroški doprinos k slovenskemu književnemu jeziku

pop: Slovensko koroško literarno ustvarjanje (proza, dramatika in najnovejši pojavi)

Torek, 30. decembra:

dop: Koroška umetna in ljudska glasba
Ljudsko pesništvo

pop: Slikarstvo, kiparstvo in arhitektura na Koroškem

S sporedom bomo začeli v nedeljo ob desetih, sicer pa ob poldevetih dopoldne. Predavanja bodo v Delavski zbornici, predavalnica I v prvem nadstropju. Vsak udeleženec dobi v roke mapo s predavanji. Po zaključku posameznih tematskih skupin bo generalna razprava.

V času KOROŠKIH KULTURNIH DNI bo razstavljal akademski slikar Zorka Weiss v prostoru pred predavalnico svoje najnovejše slike in grafike.

Pripravljalni odbor

PRESEDNIK NSKS V KLUBU
SLOVENSKEŠTUDENTOV

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Reginald Vospemnik je bil v Klubu slovenskih študentov, kjer je predaval o aktualnih koroških problemih. Po predavanju se je razvila živahna diskusija.

VESELE NOVICE

Zorka Weiss iz št. Janža v Rožu, ki je z odliko maturirala na Slovenski gimnaziji v Celovcu 1964, je na dunajski univerzi končala s profesorskimi izpiti za umetnost in zgodovino svoj študij.

France Kattinig iz Rožeka, ki je z odliko maturiral na Slovenski gimnaziji v Celovcu leta 1963, je na dunajski tehniki končal z diplomskimi izpiti svoj študij tehnike.

Veslimo se lepega študijskega uspeha absolventov Slovenske gimnazije in iskreno čestitamo.

TINJE VABIJO

dekleta in fante od 18. leta naprej na

TEČAJ ZA ŽIVLJENJE

od 2. I. (ob 10. uri dopoldne) do
6. I. 1970.

KOROŠKA DIJASKA ZVEZA

bo imela svoj redni občni zbor v soboto, dne 20. decembra, v dijaškem domu »Heimlingerju« v Celovcu, Völkermarkter Str. 5. Osrednji odbor

Prihodnja številka Našega tednika bo izšla zaradi božičnih in novoletnih praznikov ponovno v petek, 2. januarja 1970.

Po tej poti prosi uredništvo lista cenjene dopisnike, da nam oprosté, ker zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti vseh njihovih dopisov.

Prav tako zaradi pomanjkanja prostora je izpadel tudi televizijski program. Cenjene bralce prosimo za razumevanje.

Dan človekovih pravic

Avstrijska Liga za človekove pravice je dne 10. decembra priredila v Glasbenem domu v Celovcu proslavo ob dnevu deklaracije človekovih pravic. Pri proslavi so sodelovali zbor Trgovske akademije, dijaki Slovenske gimnazije ter dva deklamatorja s Pedagoške akademije.

Z zadovoljstvom smo ugotovili, da je Liga pokazala svojo širino in zavzetost za dejansko enakopravnost med obema narodoma v deželi z dejstvom, da je povabila k sooblikovanju praznika tudi Slovensko gimnazijo.

Bivši deželni glavar Ferdinand Wedenig je kot predsednik koroške veje Avstrijske Lige za človekove pravice pozdravil najprej številne častne goste, med njimi škofa dr. Köstnerja, superintendenta Pellarja, deželnega svetnika Suchaneka kot zastopnika deželnega glavarja, ravnatelje gimnazij in trgovskih akademij ter vrsto drugih zastopnikov javnega življenja.

V kratkem nagovoru je Wedenig opozoril na potrebo, mladini pokazati grehe preteklih časov, ji pa tudi odpreti oči za naloge, ki smo jih prevzeli z deklaracijo človekovih pravic in za vse prihodnje rodove. Koroška da je vzor, kako se uresničujejo človekove pravice v vsakdanjem življenju. Na Koroškem živita dva naroda v dobrem sosedstvu in to je tudi zaslug vseh odgovornih v deželi. Pač pa je treba vedno spet opozarjati na obveznosti, ki jih je prevzela Avstrija z državno pogodbo.

Slavnostni govornik je bil predsednik deželnega šolskega sveta Josef Gittenbrunner, ki je med drugim nakazal nesoglasje med znanstvenim in tehničnim napredkom človeštva na eni, in pomankljivo usresničitvijo človeškega dostojanstva in človekovih pravic na drugi strani. Vedno spet pade človeštvo nazaj v barbarstvo. Tega nismo doživeli samo pred nekaj desetletji, to še doživljamo danes. Nacizem je iztrebil šest milijonov ljudi, ker so bili Judi; Koroško je moralo zapustiti več sto ljudi, ker so bili Slovenci; po drugi svetovni vojni je moralo zapustiti domove več milijonov Nemcev. Danes doživljamo grozotno zaničevanje človekovih pravic v Biafri, organizirane množične umore Indijancev v Braziliji, klanje v Vietnamu, zapostavljanje katoličanov na severnem Irskem. Ne smemo delati razlike, kdo zatira koga, koliko ljudi trpi zaradi tega, kajti pravica je nedeljiva.

Uresničitev človekovih pravic in demokracija sta stalna naloga vsakega izmed nas. Posebno mladina se mora zavedati tega naročila, da ne bo ponovila napak starejše generacije.

Uresničitev človekovih pravic in demokracija sta stalna naloga vsakega izmed nas.

Božično pismo

Ob srečanju v božičnem času si voščimo vesel blagoslovljen Božič in srečno, zdravo novo leto, bolj oddaljenim pa pošljemo pismeno voščilo. Tako voščilo pošiljamo vam tukaj doma, vam rojakom in znancem raztresenim po širnem svetu, zlasti in prav posebno še rojakom živčim v Clevelandu in Kanadi mnogo mislim na vas, kako vam je, kako vam gre.

V božičnem času smo si pa le še bližje kot ostali čas v letu, zato priskrbo voščilo, da bi novorojeno božje Dete prineslo mir v družine, med sosedami, med narode, mir, ki je tako zelo ogrožen, mir, — končanje vojne kjerkoli ta vihra. Kdorkoli je vojno okusil, kdorkoli jo okuša, si prav gotovo ne želi drugega kot miru.

Zelo mi je všeč tukaj v Avstriji odločba, da morajo biti na sv. večer zaprte vse gostilne, gledališče, kino in druga zabavišča. Vsak naj bo doma pri družini, pri svojcih, da je tako na sveti božični večer zbrana vsa družina, ko v mnogih družinah med letom niso. V tej zbranosti v krogu družine, najljubših svojcev, bomo znali ceniti tudi tiste, ki v osamljenosti ne čutijo trenutkov sreče, ali, ki odtrgani od svojih ljubih, goreče prosijo blagoslova. Tudi zavest, da imamo v teh blaženih trenutkih tolažilno in rešilno misel, posvečeno trpečim v vojni, gladujočim, trpečim materam, ko jim ob gledanju na umiranje lastnih otrok od gladi, krvavi srce (Biafra). Kaj so te sirote storile, da morajo toliko trpeti. Vprašujemo se, s čim smo si mi zaslužili, da živimo v miru, da se sleherni dnevno do sitega

ŽIHPOLJE (Poroka)

Pri nas na Žihpoljah smo imeli v nedeljo, 23. novembra, zelo lepo poroko. Poročil se je župan Ludwig Ogris iz Radiš z Marico Močilnikovo, doma iz Št. Vida v Podjuni.

Poročne obrede je opravil radiški župnik. Bilo je tako lepo, ker je bil ves obred svete maše v slovenskem jeziku. Ganljivo je bilo tudi, ko sta ženin in nevesta in vsi svatje tako zbrano in lepo sodelovali pri službi božji. Takih porok bi si na Žihpoljah še in še želeli. Naj jih pripelje pevovodja Šimej še več k nam. Prav tako pa bi si želeli kaj podobnega v naši fari. Naj še dodamo nekaj, in sicer, da smo županovo nevesto večkrat videli na odru v Št. Jakobu v Rožu ter smo obučudovali njene igralske zmožnosti.

Mladoporočencema želimo obilo sreče in veliko božjega blagoslova na novi ne lahki življenjski poti.

Krščanska kulturna zveza se zahvaljuje vsem častitim gospodom, društvenikom in prijateljem za njihovo požrtvovalno delo in sodelovanje, ter jim želi

*blagoslovljene božične praznike
in uspešno novo leto*

MAKS MIHOR

ERIK PRUNČ

CELOVEC (Božja služba)

Polnočnica bo — kakor zadnja leta — v kapeli provincialne hiše, Viktringer Ring 19, na sveti večer opolnoči. Od pol polnoči dalje prilžnost za spoved.

Božič, 25. decembra: Ob pol osmih zjutraj bo sv. maša v kapeli provincialne hiše, ob devetih pa v cerkvi novega bogoslovja ob Lendkanalu, kjer je tudi ob nedeljah ob devetih božja služba.

Sv. Štefan, 26. decembra: Božje službe kakor na Božič.

Prilžnost za spoved vselej pred božjo službo.

Verniki iz Celovca in okolice iskreno vabljeni!

koder se bodo potem po obširnem smučišču (2 hektara) spuščali v zavojih v dolino. To vlečnico je zgradila mestna občina za svoje športnike in zimske goste. Stala bo do pol milijona šilingov, h kateremu bo tudi dežela prispevala eno četrtino. Zemska dela je izvršil Štefan Liesnig, ki je imel zaradi dežja težave. Nato je zemlja zamrznila in ostala kepasta. Vojaki iz tukajšnje vojašnice so kepe odstranili. Če bo padlo še nekaj snega, bo smuka ugodna. Ob praznikih pa pridite poskusiti naše smučišče.

ŠMIHEL

(Zadnja pot matere Milke Jernej)

Bilo je na praznik sv. Katarine, Romarji so se že razhajali in hrib nad vasjo je zajela zopet tišina. Tedaj je v hišici konec vasi za vedno zatisnila oči ena naših najboljših mater, gospa Ljudmila Jernej, rojena Kušej. Svoja otroško-mladostna leta je prebila doma, pri Davidu. Dom ji je dal seboj v življenje močno versko podlago in obenem neugasljivo ljubezen do naroda. Zvesta domači tradiciji je zgodaj spoznala, da je človekova mladost veliko, odgovornosti polno poslanstvo. V tej zavesti je postavila svoje mlade moči in sposobnosti v službo domače cerkve in domačega katoliškega izobraževalnega društva. Bog ji je dal talente — bila je izborna pevka in sijajna igralka. Tudi danes mnogo mladih ljudi razpolaga z izrednimi talenti, toda na žalost ostanejo neizrabljeni, zakopani. Današnji človek mrzi delo, mrzi trud. Davidova Milka je bila povsem drugačna! Ideali so zavzemali v njenem dekleškem in pozneje tudi v njenem ženskem gledanju prvo mesto. Žrtve so se ji zdele za življenje nujno potrebne in nikdar pretežke.

Tako je svoje poslanstvo vzorno vršila kot cerkvena pevka in kulturna delavka.

Bog ji je njeno vzorno preživeto mladost nagradil z lepim in srečnim zakonskim življenjem. Dal ji je blagega, vernega moža in štiri pridne otroke, ki ji na stara leta niso bili samo v pomoč, temveč tudi v veselje.

Zadnja leta je gospa Ljudmila Jernej močno bolehal. Večkrat je morala v bolnico v Celovec. Nazadnje ji zdravniki niso znali več pomagati. Življenje je dogorevalo in njena duša dozorevala v milosti božji.

Lepo pripravljena je dobra „Bajtna mama“ odšla za svojim pred sedmimi leti umrlim možem Jurijem. Ob njegovi strani se je odprl nov grob, v katerega smo 27. novembra položili pokojnico. Naj „Bajtna Mila“ prosi pri Bogu za šmihelske matere, da se bi znašle mnogotere, ki bi rajno hotele posnemati v njeni zvestobi do Boga in do domače pesmi in besede.

Otrokom in sorodnikom naše priskrbo sožalje!

Ivan Mlečnik

PLIBERK

(Težka prometna nezgoda)

Dne 21. novembra so se vračali mladi ljudje iz Rinkol in Rut iz Pliberka domov. Klančnikov sin Ignac se je vozil z mopedom, na katerega je prisledla Šparlnova hči Cita. Peljala sta se v družbi drugih kolesarjev po stari cesti na pokopališče, na Breznici so zavili na novo cesto. Sinča ves—Pliberk. Pred vstopom v to cesto stoji znak, da nimaš prednosti in moraš paziti, saj prednostna cesta tam malo zavije in ni dobro pregledna. Žal pa tega mladi vozač ni upošteval. Spustil se je na cesto severno v trenutku, ko je po njej privozil pliberški kaplan Peter Sticker. Trčila sta na vso moč. Šoferju v avtu se ni nič zgodilo, pač pa sta bila smrtno nevarno poškodovana vozača na mopedu Ignac Sadjak in Cita Somrak. Oba so z rešilnim avtom odpeljali v celovško bolnico. Citi se je stanje obrnilo na bolje, Nacej pa je po štirinajstih dneh nezvesti tamkaj umrl. Pokopali smo ga v četrtek, dne 11. decembra, na pokopališču v Šmihelu ob veliki udeležbi pogrebcev. Vsem je bilo žal mladega, dobrega fanta, ki si je mislil s svojo spremljevalko ustanoviti mlado družino. Bil je izučeni ključavničar in so ga povsod izenili, kjer je delal.

Dekan Kristo Srienc je ob odprtem grobu resno posvaril mladino, naj bo previdna pri vožnji, ko tako pogosto preži na cestah smrt.

Klančnikovim, ki so lani izgubili očeta, letos pa brata, izrekamo iskreno sožalje. Citi v bolnici pa želimo skorajšnjega okrevanja, kakor tudi kaplanu Stickerju, da bi se pomiril po prestanem strahu. Pohvalno pa omenjamo, da je takoj po nezgodi podelil ponesrečencema sv. maziljenje.

(Vlečnica za smučanje)

Kdor pogleda od pliberške mestne cerkve proti zapadu na Libič, bo tam videl veliko goljavo, na kateri stojijo v presledkih železni stebriči, preko katerih sta napeljeni železni vrvi. Od teh visijo navzdol železne kljuke, ki bodo vlačile smučarje iz doline na vrh, od

„Pospeševateljstvo Slomškovega postopka za prištetje k blaženim želi prijateljem in dobrotnikom, posebno bolnikom, blagoslovljen Božič ter srečno in zdravo novo leto 1970!“

Dr. FRANČIŠEK ŠEGULA
postulator v Rimu

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem bivšim članom, prijateljem in znancem

KLUB SLOVENSKIH
ŠTUDENTOV NA DUNAJU

Vesel božič in srečno novo leto želim vsem prijateljem, dobrotnikom, staršem in slovenskim skavtom po širnem svetu

SLOVENSKI KOROŠKI SKAVTI

Naj bi prineslo novorojeno božje Dete vsem našim rojakom obilo prave božične radosti in blagoslova!

AKADEMIJA
SLOVENSKIH BOGOSLOVCEV

Usem našim pevcem in ljubiteljem slovenskega petja blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto

ZVEZA PEVSKIH DRUŠTEV

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto vsem slovenskim družinam na Koroškem

KMEČKA GOSPODARSKA ZVEZA

MODERNE BRILLEN UND ETUIS
FELDSTECHER UND THEATERGLÄSER
BAROMETER UND THERMOMETER

SPEZIALGESCHAFT FÜR OPTIK • K A R L S E K E R K A
Klagenfurt, Prosenhof, 10.-Oktober-Straße 23, Telefon 84 4 77

Šport doma in po svetu

NOGOMET

Avstrija Wien — WSG Radenthein
0:1 (0:1)

Za pravo senzacijo je poskrbel v nedeljo na dunajskem stadionu Radenthein, drugi v avstrijski regionalni ligi. Koroška tovarniška enajstotica je vrgla iz tekovanja za avstrijski pokal zimskega in lanskega avstrijskega nogometnega prvaka, dunajsko Avstrijo z 1:0 (1:0). Tega gotovo ni nihče pričakoval. Tako se je WSG Radenthein kvalificiral, poleg Sturmia iz Gradca, LASK, SW Bregenza, in graškega GAK kot peto moštvo za nadaljnje tekovanje za avstrijski pokal — za četrtfinalne igre.

PRVAK AVSTRIJA WIEN NI BIL V NEVARNOSTI

Avstrija Wien — Vienna 4:1 (2:0)

Dunajska Avstrija je v četrtek, 11. decembra, slavila svojo zadnjo zmago, v tekovanju za avstrijsko nogometno prvenstvo zimske sezone. Na dunajskem stadionu je premagala dunajsko Vienno s 4:1 (2:0). Že v prvi minuti so Avstrijanci zabili svoj prvi gol; v 22. minuti je bil ponovno uspešen napadalec Avstrije Fiala, že je bilo 2:0. Po odmoru je bilo videti na igrišču skoraj samo igralce Avstrije. Tedaj sta padli tudi dve enajstmetrovki za obe moštvi; obe sta zadeli mrežo. Avstrija se je opirala na izborne igralce: vratarja Szanwalda, Geyerja, Paritsa in Kögelbergerja ter Fiala. Pri Vieni ni je omeniti vratarja Freitag in Weidingerja.

WACKER INNSBRUCK — WACKER WIEN 0:0

V nedeljo je bila še ena zaostala tekma v avstrijski nacionalni ligi, in sicer med Wackrom iz Innsbrucka in dunajskim Wackrom. V tej igri je moral biti zadovoljen le Wacker iz Innsbrucka, da ni šel poražen z igrišča. Na lestvici je sedaj drugi, štiri točke zaostanka za zimskim prvacom Avstrijo.

KONČANO JUGOSLOVANSKO NOGOMETNO PRVENSTVO

Ljubljanska Olimpija se je od letošnje jesenske nogometne sezone poslovila lepo, saj je z zmago nad tuzlansko Slobodo okrepila majave noge v prvenstveni razpredelnici, maloštevilnim gledalcem pa vrnila zaupanje. V dobri in prizadevni igri so ljubljanski nogometaši premagali Slobodo z rezultatom 4:2 (2:0). So na predzadnjem mestu pred Zagrebom z devetimi točkami.

Drugi slovenski zastopnik v prvi jugoslovanski nacionalni ligi je Maribor, ki je doma igral proti zagrebškemu odličnemu klubu Dinamu neodločeno 0:0 in s to igro pokazal, da je izredno solidna enajstotica; ima 16 točk in je na lepem 12. mestu na je-

senski prvenstveni tabeli. Jesenski jugoslovanski prvak pa je postal sarajevski Železničar pred beograjsko Crveno zvezdo.

IZRAEL GRE V MEHIKO

Potem ko je izraelska reprezentanca doma premagala ustrezno avstralsko z 1:0, je povratno srečanje v Sydneyu (Avstralija) remizirala 1:1. Pred 30.000 gledalci so dali najprej gol Izraelci. V 79. minuti je Spiegler (Izrael) z ostrim strelom po tleh zadell avstralsko mrežo. Šele dve minuti pred koncem je avstralski igralec Watkiss izenačil. Poleg San Salvadorja in Maroka bo tokrat prvič na kakem svetovnem nogometnem prvenstvu navzoč tudi Izrael. Kot znano je avstrijska nogometna reprezentanca na tujem igrala proti Izraelu neodločeno 1:1.

Tako so se kvalificirale za finalno tekovanje svetovnega nogometnega prvenstva v Mehiki tele reprezentance: branilec naslova Anglije, prireditelj tekovanja Mehika, Romunija, Čehoslovaška, Italija, Sovjetska zveza, Švedska, Belgija, Zvezna republika Nemčija, Bolgarija, Peru, Brazilija, Urugvaj, San Salvador, Maroko in Izrael.

Športna kariera Emila Zatopka

Na politični strani (2) poročamo, da je bil Emil Zatopek izključen iz Čehoslovaške armije. Tu na športni strani pa naj zapišemo nekaj besed o njegovih športnih storilnostih.

Ime Emila Zatopka je v letih okrog 1950 napolnilo športne kronike vseh svetovnih časopisov. Na olimpiadah v Londonu (1948) in v Helsinkih (1952) si je priboril štiri zlate medalje in eno srebrno. V finski prestolnici je zmagal vse tri teke na dolgih progah — 5 in 10 kilometrov ter maraton — ter s tem postavil rekord, ki še do danes ni bil presežen. V svoji športni karieri je postavil kar enaindvajset svetovnih rekordov ter neskončno čehoslovaških rekordov. Bil je odlikovan z redom republike, leta 1963 pa je dobil čehoslovaško nagrado za mir.

HOKEJ

V zvezni avstrijski hokejski ligi so bila v soboto tri srečanja. KAC je strahovito porazil zadnjega na tabeli Pradla 20:2 goli in vodi zanesljivo s petimi točkami prednosti pred ATSE Gradec. Gradčani so zmagali na lastnem igrišču nad Zell am See 5:2, s to zmago so trdno na drugem mestu. Samo eno točko manj ima Feldkirch; Predarčani so doma premagali prejšnjega avstrijskega prvaka IEV gladko 4:0. V nedeljo pa je bila samo ena tekma v hokeju na ledu, in sicer je WEV dobil igro proti EK Zell am See s 7:4, čeprav so poraženi vodili že s štirimi goli prednosti.

SMUČANJE

Avstrijski smučarski asi razočarali pri premieri v Val d'Iseru

Prvo mednarodno tekovanje v alpskem smučanju letošnje sezone se je začelo v sredo, 10. decembra, z ženskim veleslalomom, v katerem je zmagala Francozinja Francoise Macchi pred Američanko Barbaro Cochran. Med prvo deseterico se je uvrstilo največ Američank — kar štiri — po dve Avstrijki in Francozinji ter po ena Kanadčanka in Nemka.

Nekatere znane avstrijske tekmovalke se

tekovanje v alpskem smučanju, in sicer je bil veleslalom za moške. Veliko presenečenje je pripravil mladi italijanski tekmovalc Gustav Thöni, ki je premagal vso svetovno elito. Rezultati: 1. Thöni (Italija), 2. Russel (Francija), 3. J. N. Augert (Francija), 4. Schnider (Švica); sedmi je bil šele prvi Avstrijec Bleiner.

V ženskem slalomu v Val d'Iseru je zmagala v petek, 12. decembra, Francozinja Jacot. Rezultati: 1. Jacot (Francija), 2. Cochran (ZDA), 3. Steurer (Francija), 4. Famosse (Francija), 5. Gertrud Gabl (Avstrija)

Presenečenje dneva v ženskem slalomu je bila Francozinja Michel Jacot, ki je bila prva v Val d'Iseru.

niso prav dobro odrezale. Tako je bila na primer Olga Pall 35., Heidi Zimmermann 37. Prva Avstrijka je bila šele četrta, in sicer Annemarie Pröll.

V četrtek, 11. decembra se je nadaljevalo

IZ VZGOJESLOVJA:

OTROK IN CIGARETA

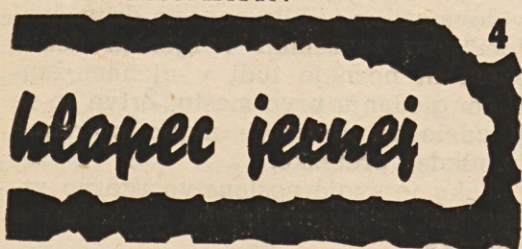
Čeprav se sliši neverjetno, vendarle je res, da je kajenje med otroki razširjeno, tako da se morajo pedagogi resneje ukvarjati s tem. Strokovnjaki trdijo, pa tudi naša praktična opažanja nam to potrjujejo, da otroci že kar zgodaj povlečejo »prvi dim«. Prav gotovo smo že sami videli v parku ali kje daleč od šole skupino fantičev, ki so kadili. Pri tem pa so izzivalno pogledali odraslega, ki je šel mimo. Strokovnjaki menijo, da začne najpogosteje fant kaditi skrivaj že v osnovni šoli, kasneje v srednji šoli pa začne resno kaditi približno tretjina dijakov. Škodljivi dim začno torej vdičati redno že s petnajstim letom.

Prve cigarete zagorijo navadno na počitnicah, na raznih zabavah doma ali v šoli, povsod tam, kjer otroci niso pod nadzorstvom. Vzrokov za kajenje je več: navadno so to vzorniki — starši in učitelji, ki sami kade. Pogosteje pa hočejo otroci biti podobni svojim le malo starejšim vrstnikom in se tako s cigareto v ustih čutijo bolj zrele, močnejše in podobno.

S kajenjem v zvezi so tudi majhne kraje, ko otrok začne jemati ali cigarete iz očetovega žepa ali denar, da bi si jih kupil. Zgodilo se je že, da je otrok porabil ves denar, ki ga je zaslužil z instrukcijami, samo za cigarete.

Sama prepoved brez obrazložitve navadno ne zaleže. Starši bi morali otroku, ki je začel kaditi, lepo razložiti, zakaj so cigarete škodljive. Seveda pa je to težko, če so starši sami kadilci. Doraščajočemu otroku je treba dopovedati, da s kajenjem ne dokazuje svoje odraslosti, pač pa nasprotno svojo slabost in navidezno nervozo. Povedati jim je tudi treba, da velika in razkošna reklama za cigarete ni humano usmerjena, pač pa se zadaj skrivajo samo zaslužki. Otrok naj daje svoj denar v koristnejše namene: nalaga naj ga na hranilno knjižico, kupuje naj knjige, znamke, star denar, značke ali kar pač zbiraajo otroci in za kar je tudi potreben nekaj denarja. L. M.

IVAN CANKAR:

»Hodi z Bogom, Jernej; zadosti besedi!«
Jernej se je ozrl naokoli; samo glas se mu je tresel, pa miren je bil njegov obraz.
»Odpuščaj vam, krivični sodniki, kakor je Bog odpustil onim, ki so ga preganjali in kletili!«

Povesil je glavo, tiho je odprl duri, tiho jih je zaprl za seboj.

VII.

Ko je stopil Jernej na cesto, je pomislil:

»Tako je rekel župan: Zberi paglavce na cesti in jim pripoveduj svojo pravdo, zato da se ti bodo smejali in da te bodo vlekli za suknjo! Iz neprijazne besede je govorila bistra pamet. Česar ni spoznalo srce odraslih, oskrunjeno od človeških krivic, to bo spoznalo nedolžno srce, še polno božjega blagoslova!«

In Jernej je šel in je zbral paglavce na cesti, kakor jih je videl in srečal. In ko so prišli, radovedni, prešerni in veseli, jim je razlagal svojo pravdo.

»Imel sem hišo, otroci, tam stoji pod klancem, tista bela z zelenimi okni; pa so mi jo vzeli. Zidal sem dolgo let, glejte, otroci, star sem že in nadložen, in ko sem dozidal, so prišli in so rekli: ná, Jernej, zdaj pa pojdi! Otroci ljubi, tudi polje sem imel: vse tisto je bilo moje, kar pregledate od hriba dol do potoka; pa so mi vzeli. Od začetka je bilo samo tistih par njivic tam za hišo; jaz pa sem širil svet in sem ga množil,

s plugom in brano; in ko sem dodelal, so prišli in so rekli: ná, Jernej, mejniki so postavljeni, zdaj pa pojdi! — Otroci, mladi moji, nedolžni, povejte mi, če je to postava in pravica!«

Otroci so se čudili, nato so se veselo zasmejali.

»Daj mi krajcar, Jernej!« je zaklical bosonožec.

»Ná krajcar, nič se ne boj, nikar se ne skrivaj! Vzemi krajcar, pa odgovori po pravici, kar sem vprašal!«

Bosonožec je plaho iztegnil roko, stisnil je krajcar v pest in je pobegnil.

»Bog s teboj, malič bosopeti, prešerni!« se je nasmehnil Jernej. »Pa mi povej ti, ki stojiš pred menoj, ki si vse slišal in ki modro gledaš: kako je v tej pravdi pravica in postava? Kako po tvojih mladih mislih, neoskrunjenih?«

»Še meni daj krajcar!« je rekel fant s počasnim, čudno globokim glasom.

»Ná krajcar še ti, na dva; kakaj bogat je Jernej, ki je delal štirideset let! Pa povej, kakor sem vprašal!«

Fant je spravil obadva krajcarja, umaknil se je za korak in je zaklical s prav tako počasnim, čudno globokim glasom: »Pijaneč!« Nato je šel in se je oziral, če ne stopi Jernej za njim.

»Pojdi, mlad si in nespameten, Bog bo zatisnil oči!« je rekel Jernej in je bil žalosten.

Velika je bila gruča okoli njega in, kolikor dalje je šel, toliko večja in veselejša je bila procesija.

»Le hodite, otroci, z bogatim siromakom, le verno poslušajte njegovo pravdo! Razorana njiva so vaša srca, naj pade seme vanjo, da bo kililo in zorelo nekoč! Nič ne škodi, če ste veseli in razposajeni; tistega se bojte, ki mrko gleda in počasi hodi! Tudi jaz sem rogovilil in sem plesal, da je bilo veselje; dekleta so me gledala in fantje so se me bali. S pestjo bi bil takrat dokazal svojo pravico, kakor jo kratijo s pestjo!«

»Zapleši, Jernej!« so zavpili otroci.

In kakor je Jernej šel v veseli gruči, v poskočni procesiji, so bile nenadoma lahke in mlade njegove noge, celo zazibal se je v bokih.

»Hej, Jernej pleše, Jernej je pijan!« so kričali otroci; pred njim so plesali, za njim so se zaletavali vanj.

Jernej si je otrl potno čelo z rokavom, postal je sredi ceste in se je ozrl po otrocih.

»Zdaj pa malo nehajmo, ljubi moji, dovolj je norčij! Ne pravice ne krivice ne poznajo vaša mlada srca, Bog jih blagoslovi; ker sama pravica je v njih, še neoskrunjena od vsega spoznanja in od vse bridkosti. Kakor jaz do te pozne jeseni nisem poznal krivice, dokler je nisem zadell na svoja pleča, da hodim zdaj po svetu in iščem, kje bi jo odložil. Ne dodeli vam Bog, ljubi moji, da bi kdaj razločevali, kaj je naredila zapo-

»Na cesto me je pognal, vi pa ste me še s sramoto obllili! Pravice sem šel iskat, sodniki pa so se mi smejali! — Negodnike zaklepajte tja, v ubožno stajo, pijance, ki so bajto zapili, in tatove, ki so jim na starost dolgi prsti odpovedali in tudi zapirajte vanjo sodnike, ki so postavili opljuvali in pravico oskrunili! Pa še tiste nazadnje, ki so se posmehevali starcu, namesto da bi se mu odkrivali do tal!«

Tako je rekel Jernej.

Takrat so se razjezili kmetje in so govorili vsi vprek in so kričali.

»Nehaj, hlapec!«

»Ne zmerjaj, hlapec!«

»Znorel si, hlapec!«

»V keho s hlapcem puntarjem, ne v ubožno hišo!«

»Pojdi, hlapec, kamor ti je pot!«

»Odpri mu duri, hlapcu, odpri mu, župan!«

»Odpri mu jih na stečaj!«

In župan je stopil k Jerneju.

Mirko Kumer:

Moji posteljni sosedje

Obmejni vinogradnik, oče Dermut

Bolehal je na srcu. Vsa leta je pridno delal v vinogradu in na kmetiji, katera je ležala tik ob jugoslovanski meji; sedaj, ko je dosegel 65 let in postal primerno premožen, pa je moral v bolnišnico. Ležal je že lansko leto sedem tednov v Gradcu, a mu je malokaj pomagalo. Premiral je nato doma in tako oslabil, da že ni mogel več biti pokonci.

Pa je hodil k njemu na obisk zajeten agent neke zavarovalnice. Nagovoril ga je, da se je dal dodatno za zdravje zavarovati. Hodil pa je k njemu še dalje in sicer pit njegovo dobro vino. Pri vsakem obisku je agent spraznil steklenico, dokler tudi on ni zbolel. Dobil je »na jetra« in se spravljal v bolnico. Tako je nekega dne nabasal očeta v svoj avto in sta se oba peljala v bolnišnico iskat pomoči.

V bolnišnici so za očeta lepo skrbeli, posebno si je prizadeval zanj nadzdravnik, ki je bil njegov hišni znanec, saj je že večkrat ob nedeljah bil tam na izletu in pil dobro vino. Očetu se je začelo zdravje popravljati in začel se je vključevati v pogovor s sobolniki. Zvedeli smo, da je bil nekdanji njegov kraj trdo slovenski. Njegov prednik je kot mlad fant obiskoval kmetijsko šolo v Št. Juriju pri Celju. Tam je spoznal brhko mladenko in jo potem kot absolvent in mladi gospodar tudi poročil in pripeljal v Avstrijo.

KAREL SIROK:

Jezušček v zibki

Sveti Jožef ima sivo glavó;
ob pisani zibki sedi
in z brado giblje,
ko Jezusa ziblje
s svojo raskavo rokó.

Marija ima črne lasé;
ob pisani zibki sloni
in Detetu šiva krilce,
prelepo belo oblačilce.

Jezušček drobne ročice ima;
v pisani zibki leži
in z rdečimi rožami se igra
in Jožefu in Mariji se smehlja.

Pa ni bilo sreče. Ostala sta brez otrok. Po štirih letih zakona je mladi mož zbolel in umrl. Mlada vdova pa je podedovala lepo kmetijo za njim. Ker ni mogla sama gospodariti, je vzela njega v zakon in tako že okoli 40 let skupno živita. Dala mu je zapisati polovico kmetije in mu odstopila celotno vodstvo gospodarstva.

Zelo je hvalil modrost in pohlevnost svoje žene. Vsa leta zakona ga ni še niti enkrat razjezila ali se z njim skregala, čeravno je bil včasih zaradi kakega dela zaskrbljen in kisel in ni izbiral vselej ljubih besed zanj, se nikoli ni obregnila vanj. Vedno je ponižno potrpežljivo in vsako reč na dobro napeljala.

Rodila mu je tri otroke, dva sina in eno hčerko. Vsi so že odrasli. Hčerka se je zaljubila v obmejnega carinika, ki je pogosto službeno prihajal mimo njih hiše in se tudi z njim poročila. Gre ji dobro in ima že šoloobvezne otroke. — Starejši sin je že tudi nekaj let poročen. Imel je srečo, da je dobil razumno in zelo delavno ženo. Oba pomagata doma v očetovem gospodarstvu.

Za mlajšega sina pa je kupil sosedovo kmetijo in jo sedaj v družinski skupnosti obdelujejo. Napravili so tam predvsem nove vinograde, ki zdaj že dobro rodijo. Pridelajo do 300 polovnjakov vina. Imajo lastno kletarstvo, vino doma zorijo in ga polnijo v steklenice. Te potem mlajši sin z avtom razvaža gostilničarjem in trgovcem.

Prigospodarili so, da imajo dva traktorja in vse moderno tehnično orodje, potrebno za vinogradništvo in kletarstvo. Dobro bi jim šlo, da ni prišla bolezen, ki celo družino navdaja z veliko skrbjo. Zato so vsi zelo zavzeti, da bi oče ja okrevail in bi še dalje tako skupaj ostali.

Radoveden sem bil na te družinske člane, posebno, ko je oče povedal, da je vse naučil slovensko govoriti.

Prva je prišla žena, spodobno in pametno oblečena, dobro ohranjena 65-letnica. Na obrazu ji je bilo opaziti veliko skrb za moža, poglavarja družine. Prisedla je k njegovu postelji in mu vdano gledala v oči. Govorila nista veliko, skoraj nič. Samo včasih je zaskrbljeno vzdignila prsi in žalostno vzdihnila. Tudi on jo je gledal tiho, vdano. Vprašal jo je kaj gospodarskega in spet umolknil. Tako sta potekali uri obiska in odpraviti se je morala na avtobus. Poslovila sta se, a vse v nemščini. Menda je tudi na štajerskem mnenje, da slovenščina ni za javnost in se sme uporabljati samo med štirimi stenami pod domačim krovom.

Prihodnji večer se je kratko oglašil pri njem mlajši sin, razvaževalec vina. Tudi ta je govoril samo nemško.

7 vo pisano oblečene deklice in dečke. Pri- nesli so dedku cvetlic, mama jih je nato dala v lepo vazo in jo postavila na nočno omarico. Nato je potekal običajni pogovor, a tudi tukaj brez vsake slovenske besede. Postalo mi je jasno, da taki ljudje nikoli ne bodo svojih narodnih pravic zahtevali in se jih posluževali, pa čeravno so jim v državni pogodbi v členu 7 zajamčene. Ostali bodo še samo »Sprachslovinci« v okviru svoje kmetije, medtem ko bo njih »občevalni« jezik v javnosti samo nemški.

Le enkrat, ko sem mojim domačim predstavlil bogatega kletarja, da ima tri sto sodov vina, je dejal žalostno po slovensko: »Kaj mi koristi, ko ga pa pit ne smem!« Tudi ženo sem nekoč na hodniku slovensko nagovoril. Tam si mi je upala odgovoriti v spodnještajerskem narečju. Bala se je, da bi ji mož ne umrl. Ona bi potem morala v užitek, drugi sin bi šel od hiše in hči bi ne mogla prihajati tako pogosto pod rodni

krov. Veliko bi se spremenilo v družini, če bi mladi prevzel.

Pozneje sem zvedel, da je oče ozdravljen zapustil bolnišnico. Želim mu, da bi še dolgo mogel obdelovati svoje vinograde.

(Dalje prihodnjič)

Šopek misli

Nosimo svoj križ potrpežljivosti, saj smo si ga po večini sami iztesali! Pod križem padajo le slabiči in sanjači, ki ne gledajo pod noge.

*

V resnici star je le tisti človek, ki se ne more ničesar več naučiti.

*

Največja zmaga je premagovati in premagati svoje nagone. V človeku je mnogo dobrega in slabega. V boju med dobrim in slabim zmaga dobro, če dobi za zaveznico zavest dolžnosti.

Za božične

praznike in

novo leto

želimo

zdravja in sreče

TISKARNA - PAPIRNICE - KNJIGARNE

CARINTHIA

Klagenfurt - Kötschach - St. Veit/G. - Wolfsberg

ved in kaj so ljudje storili! Ne dodeli van Bog, da bi spoznali pravico, zakaj krivico b občutili!

Jernej se je opotekel, klobuk mu je padel v prah; zakaj nekdo ga je sunil od zadaj; otroci so veselo vzkliknili, Jernej je pobiral klobuk.

»Tega ni bilo treba, otroci! Star sem že in nadložen, ne morem se igrati z vami, ne morem poskakovati, kozolcev preobračati!«

In ko je stal globoko upognjen in je pobiral klobuk, se je nenadoma zvrnil na kolena, z rokami v prah; procesija se razpršila, otroci so stali kraj ceste, smejali so se in so čakali. Počasi se je vzdignil Jernej in si je otepel prah s kolen; njegov obraz je bil ves upal od prahu in bridkosti.

»Bog je zatisnil oči, otroci, tudi jaz jih bom zatisnil! Kako bi spoznali krivico, ko je še niste občutili? Bog z vami in usmiljenje njegovo!«

»Padel je Jernej, na tla se je zvrnil pijan Jernej!« so kričali otroci.

Tedaj je prifrčal kamen, zadel je Jerneja v koleno.

Jernej se je ozrl in se hudo začudil.

»Bog vas varuj, otroci! Kaj počenjate ljubi moji?«

Pa je prifrčal kamen od druge strani, za del je Jerneja v čeljust in je presekal kožo tako da se je prikazala kri.

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 21. decembra: 7.00–7.30 Duhovni nagovor. — 8 pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 22. decembra: 14.14–15.00 Informacije — Za našo vas — 18.00–18.15 Dober večer našim malim poslušalcem. — TOREK, 23. decembra: 14.15–15.00 Informacije — Koroška kronika — Prof. dr. N. Kuret: Po sledih starih šeg in navad — O božjem drevesu. Narodno-pisno kramljanje — Adventne pesmi. — SREDA, 24. decembra: 14.15–15.00 Informacije — 5 minut za gospodarstvo — Otroci igrajo za otroke (M. Hartman: Nocoj je božični večer.). — ČETRTEK, 25. decembra: 7.00–7.30 Božični nagovor (krškega škofa ddr. Köstnerja). — Veselite se, božič je! (Božične pesmi pojeta mešani in moški zbor iz Sveč). — PETEK, 26. decembra: 7.00–7.30 Vesele praznike želimo (voščila). — SOBOTA, 27. decembra: 9.00–10.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca — 14.00–14.20 Zeleni gozd je lovčev raj.

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1970 želi

vsem miroljubnim narodom
celega sveta

Erös István

Krumpendorf

Tel. 458

SLOVENSKE RADIOODDAJE
VATIKAN so odslej:

VSAK DAN OB 19. URI
na kratkem valu 48,47, 41,38, 31,10 m
na srednjem valu 196,2 m.

DRVARSKA SKUPINA

„KRALJ MATJAŽ“

želi vsem lastnikom lesa, vsem rodoljubom in
vsem prijateljem „antigripina“ vesel Božič in
srečno novo leto

KOROŠKA DIJAŠKA ZVEZA (KDZ)

ŽELI

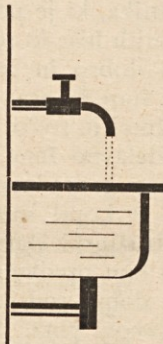
SVOJIM PRIJATELJEM IN VSEM
ROJAKOM BLAGOSLOVLJEN
BOŽIČ TER SREČNO IN USPEHA
POLNO LETO 1970

FROHE WEIHNACHTEN UND
EIN ERFOLGREICHES NEUES JAHR
wünscht allen Kunden
und „Pago“-Freunden
FAMILIE

Jakob Pagitz K. S.

KLAGENFURT, WAAGPLATZ 1
TELEFON 80-3-75

Vodovodne
in plinske
napeljave

sanitarne
naprave

centralne
kurjave

Pfrimer & Möblacher

KLAGENFURT, Ausstellungsstr. 3
Telefon 82 245 in 84 525

Vesel Božič ter uspeha polno novo leto
želi vsem odjemalcem pekarna

EDVARD KAC

Celovec - Klagenfurt

WAIDMANNSDORF,
Siebenhügelstraße 75, tel. 22 3 32

Usem znancem, prijateljem in odjemalcem
želim blagoslovljene praznike in srečno novo leto

**JOHAN
LOMŠEK**

ŠT. LIPŠ — TIHOJA • 9141 DOBRLA VES

Vsem cenjenim odjemalcem in znancem
blagoslovljeno in uspeha polno novo leto 1970
želi

**Josef
Keuschnigg**

SAMEN- UND BLUMENZWIEBEL-GROSSHANDLUNG

KLAGENFURT
Heuplatz 6
Tel. 04222-82717

Milosti polne božične praznike
in blagoslovljeno novo leto voščita

Adolf in Walther Campidell

RESTAVRATORJA ZA CERKVE

FEISTRITZ an der DRAU — KÄRNTEN
Tel. 04 2 45-248

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO
NOVO LETO

želijo

USLUŽBENCI
MOHORJEVE TISKARNE

Damska moda

Scheibel

v veliki izbiri v strokovni trgovini

Klagenfurt-Celovec, Kramergasse 11
Telefon 83 395

Gradbeno, stavbeno in
galanterijsko kleparstvo,
kritje cerkvá in stolpov

Helmuth

Großnegger

KLEPARSKI MOJSTER

KLAGENFURT - CELOVEC
Villacher Ring 31, tel. 82 4 90

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1970

Pozdrav vsem Slovencem, posebno
tistim, ki prebirajo NAŠ TEDNIK

NEŽKA SKRUTL

ZAVINICE pri Žitari vesi

Vsem faranom, prijateljem in znancem,
doma in po svetu

FRANC JANČAR
ŽUPNIK

SLOVENJI PLAJBK

Vsem prijateljem in znancem
DRUŽINA

Dr. ANTON FEINIG

SVEČE v Rožu

Dekanijski mladini in vsem znancem

STANKO TRAP

KAPLAN

ŠT. JAKOB v Rožu

VSE DOBRO ZA
BOŽIČNE PRAZNIKE
IN MNOGO USPEHA
V NOVEM LETU 1970
ŽELI

ZIDARSKI MOJSTER

Hans
Vodivnik

PLIBERK — BLEIBURG
Tulpenweg 4

Usem cenjenim odjemalcem,
prijateljem in delavcem
želi blagoslovljene praznike
in srečno novo leto 1970

ZIDARSKI MOJSTER

Franz
Begusch

BISTRICA V ROŽU, štev. 166
Telefon 0 42 28 — 246

Usem cenjenim odjemalcem,
prijateljem in delavcem
želi **BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ**
in srečno **NOVO LETO 1970**

TESARSTVO

Frane
Gasser

BILČOVS (Ludmannsdorf) 28
Telefon (0 42 28) 24-19

Vesele **BOŽIČNE PRAZNIKE** ter
uspešno **NOVO LETO** želi vsem
odjemalcem in prijateljem

Frane
Tomasch

TRGOVINA S ČEVLJI
IN POPRAVILA

ŠT. LIPŠ pri DOBRLI VESI

Sedanjim in nekdanjim faranom želi
blagoslovljen Božič in srečno novo leto

JOŽE WUTTE
ŽUPNIK

APAČE

Vsem dragim prijateljem, znancem,
odjemalcem in gostom želi
blagoslovljen Božič in srečo
v novem letu 1970

Janko Ogris

p. d. MIKLAVŽ

TRGOVINA
IN GOSTILNA

Bilčovs, tel. 0 42 28 — 24 14

Vsem svojim dobaviteljem, delavcem,
znancem in prijateljem želi
blagoslovljene praznike
in srečno **NOVO LETO**

Fa. Štefan
Trampuš

lesni trgovec — žaga

NONČA VES — DOB
pri Pliberku

Vsem odjemalcem, prijateljem in
znancem želi vse dobro za praznike
in se priporoča

KROJAŠTVO

WEISS

ŠT. JANŽ V ROŽU
CELOVEC, Spitalgasse 12

Vsem sorodnikom in znancem družina

JANEZ in
ANTON MIKLAVČIČ
OPEKARNA

ŠT. JAKOB V Rožu

Vsem odjemalcem, prijateljem in
znancem želi vesele **BOŽIČNE**
PRAZNIKE in srečno novo leto

KROJAŠTVO

Friderik Jernej

Z DRUŽINO

ŠMIHEL nad Pliberkom

Vsem faranom, duhovnim sobratom in
sorodnikom blagoslovljen Božič in
srečno novo leto!
Našemu listu pa procvit, več sotrud-
nikov in naročnikov

ALOJZIJ VAUTI
ŽUPNIK

SELE

Vsem znancem, odjemalcem, prijateljem
in gostom

ROZKA in ALBERT
SMREČNIK

TRGOVINA IN RESTAVRACIJA
GLOBASNICA

Vsem obiskovalcem gostišča
in kegljišča

Juena

pri GLOBASNICI

NAČRTOVANJE IN IZVEDBA
VSEH GRADBENIH DEL

Ing. Johan in Josef
PALMISANO

Gradbeno podjetje za visoke, nizke
in železobetonske gradnje

ŠT. JAKOB V ROŽU
TELEFON 0 42 53 — 250

Najpristržnejša voščila k božičnim
praznikom in novemu letu pošilja
odjemalcem in poslovnim prijateljem

Ernst Luschnig

RADIO-ELEKTRO-PODJETJE
IN TRGOVINA

ŽELEZNA KAPLA

DRUŽINA

OGRIS
Adlnova

ŽIHPOLJE

Vsem znancem, posebno še izseljencem
DRUŽINA

KNOLIČ

LEPENA

MOLKEREIGENOSSENSCHAFT
Völkermarkt

Mlekarska zadruga r. z. z o. j. Velikovec

Vsem poslovnim prijateljem in znancem
želi vesel **BOŽIČ** in uspehov polno
NOVO LETO 1970

Štefan Gregorič

KOVAŠTVO
CENTRALNE KURJAVE
VODOVODNE IN
SANITARNE NAPRAVE
GLOBASNICA

LESNA TRGOVINA —
ŽAGA — EKSPORT

Frane
Mertel

BRNCA pri BELJAKU

TIHA, SVETA NOČ

Tišina svete noči lega na mesto Jeruzalem. Herod sedi v svoji rdeči dvorani. Medla svetloba pada na odurne poteze njegovega obraza. Sam je in vse tiho okoli njega; saj se ga boje vsi, od njegovega zadnjega sužnja, pa do prve njegovih deseterih žen, ki jo imenuje kraljico.

Nekaka čudna, doslej neznana bojazen gleda iz divjega obraza Herodovega. Ali so nočne sence zarisale strah na njegovo obličje? Ali duhovi, ki preže v temini kotov? Morda je prišla ta bojazen nocoj prvič v njegovo dušo?

Pogled mu obstane na vratih. Zdi se mu, da se je zavesa na njih zganila. Duhovi prihajajo...

Dve blede, suhi postavi, z vrvjo okrog vratu se bližata. Herod spozna v njih svoja dva sinova. V Sebastiji ju je dal umoriti...

Mrzel dih mu veje nasproti. Ze stoji poleg obeh sinov blede, mlada žena. Izredna lepota, združena z milino srca ji seva z obličja. Po belem vratu se ji vije krvava prog. Marija Ana je to, njegova prva žena, iz plemenitega rodu Makabejcev. Tudi ona, vsa blaga in plemenita, v cvetu lepote in mladosti je umrla kot nedolžna žrtev tega trinoga.

Morilec gleda, gleda... težko sopenje prihaja iz njegovih prsi. Vsa groza mu leži v očeh, na obličju. Rad bi odtrgal pogled od teh bitij iz onega sveta, a glej, že prihajata zopet tam sivolasi duhovnik Hurkan in mladi Aristobul.

Enega je umoril, drugega pa je dal utopiti zato, ker ju je ljudstvo ljubilo.

A ni še konec teh poznih nočnih obiskov. Vedno več blelih, izmučenih obrazov, z globoko udrtimi očmi prihaja. In njemu, ki je videl toliko smrti, njemu, ki je sam tolikratni morilec, je neznano tesno v srcu; mraz mu pretresa ude ob pogledu na ta revna bitja.

Urno prime meč in ga vrže na bakreno ploščo. Ropot privabi sužnja v njegovo bližino.

»Naredi luč!« zakriči Herod nad njim in nato pade brez moči na blazine.

Ne mine četrtn ure in palača je polna življenja. Divja razposajenost, godba, ples. Vino se peni v kristalnih čašah in zapeljive plesalke vabijo.

Mehke ženske roke božajo kralja in ga obsipujejo s cvetnimi vencii. Zaničljiv smeh mu igra na ustnih, ko reče:

»Ha, ha, tako se prepode prikazni! Upam, da imam mir pred njimi.«

Herod je bil preprostega rodu. Vedel je, da pričakujejo Judje iz hiše Jakobove, iz rodu Juda, obljubljenega Odrešenika. Ni se čutil varnega toliko časa, dokler niso padle glave vseh plemenitašev v Judeji. Vsakega, ki ga je smatral za nevarnega, je dal umoriti.

Tako so padale žrtve tega divjega človeka: nekatere mlade, polne življenjske moči, druge sivolase in upognjene od teže let in bridkosti življenja. Tolikim je že pretrgal nit življenja, da bi se čutil varnega! A baš sedaj, ko je mislil Herod, da je došel do cilja, je bilo upanje Izraela največje.

V tej nočni uri, ko se Herod maslaja ob

vinu in petju, godbi in plesu, stoji najčistejša Devica v bornem betlehemskem hlevcu. Oster mraz pretresa njeno, nežno telo. Ubožica nima stola, da bi se odpočila, ne mize, da bi se pokrepčala, in postelje, kjer bi ji počivalo izmučeno telo. Edini živi bitji v tem zapuščenem prostoru sta volk in osliček.

Sveti Jožef se vrne iz mesta. Žalost mu je zarisana na obrazu. Na mnogo vrat je potrkal, a povsod je našel trda srca in gluha ušesa. In tako se vrača s šopom slame pod pazduho. Marija ga tolaži in mu vlije v srce zaupanje do Boga. Skrbno očisti sv. Jožef tla bornemu hlevcu in ga postelje s slamo, kakor najbolje zna in more.

Polnočna ura se bliža. Tiho poklekne v iskreni molitvi in pričakuje najsvetejšega, najlepšega trenutka v tej sveti noči. V blaženem upanju in prisrčnem pogovoru z Bogom prekriža Devica na prsih roke in sklone glavo.

Polnoč! Naenkrat se razprostre po hlevcu topla svetloba, kapljice na mokrih stenah leskečejo kot biseri in gole skale v ozadju se zasvetijo v srebrni luči. In glej! Na rokah device leži Detece, najljubše in najnežnejše izmed vseh otrok. Brezmejna sreča seva Mariji raz čisti obraz. Oči ji počivajo nepremično v vsej neskončni ljubezni na Detetu. Sveti Jožef pade na kolena in nje-

gova duša moli in se zahvaljuje in z njim molijo novorojeno Dete angeli, ki so prišli v revni hlevček.

Tiha, sveta noč! V naša srca prinašaš tolažbo, mir. Leto, ki bo kmalu utonilo v večnost, je podobno Herodovi palači. Divja razposajenost, nezaupanje, sovraštvo, uživanje, umori so njegovi vsakdanji gosti. Da bi vsaj svetost te blažene noči legla v vsa srca in prepodila iz njih vso temoto strasti!

Poklekni z nedolžnimi pastirci k novorojenemu Jezuščku, pijmo iz njegovih oči sveti mir in vso dobroto! Na njegove svete ročice dahni mo lahni in nežni poljub ljubezni in zvestobe!

Pa je morebiti tvoje srce polno drugih gostov in Detetu ne moreš nuditi svoje ljubezni? Morebiti si prestopil prag Herodove palače, kjer gostuje greh?

Glej, v tej sveti noči se vrni! Mraz, tema, strast je doma v oni veliki razkošni palači — v revnem hlevčku z Detetom ti pa diha naproti samo odpuščanje in sama toplota ljubezni in miru — — —

Polni zaupanja in moči stopimo tudi v novo leto! Mnogo Herodov je vladalo v teku let in še temnejši časi so bili. Pa Herodi so umrli in časi so minili. Božje Detece je pa ostalo in siplje svetle lučke v srca onih, ki pojo na ta tajinstveni sveti večer s čistim, ljubezni polnim glasom:

»Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem!« F. W.

Umetnost in poezija v podobi jaslíc

Malokateri motiv je skozi stoletja tako močno prevzemal človeško umetnost in poezijo kot upodabljanje rojstva Gospodovega. Božična scena ob jaslích se je od prvotne enostavne oblike razvijala do velikih skupin, tu in tam celo preveč baročno napih-njenih.

Prvo podobo jaslíc so odkrili leta 350 v katakombah svetega Sebastijana v Rimu. Vklésana je kot polrelief na nekem sarkofagu. Podobne reliefe so našli tudi v katakombah svetega Petra in svetega Marcelina. Osrednje figure so tri: Dete, Marija in Jožef. Nikjer pa ne manjkata vol in osliček, kot predstavnika živih bitij. Ljudje niso dali strehe sv. Družini, poiskati si jo je morala v živinskem hlevcu. V prerokbah Habakuka se bere ta napoved: »Med živalmi je Gospod naredil svoje delo živo.«

V šestem stoletju so se osebe pri jaslích pomnožile še s pastirci in angelom, ki jim oznanja veselo novico. Navdih za to spremembo so dobili umetniki od evangelista Luke, ki piše, da so pastirji bedeli pri svojih čredah. V srednjem veku so se, razen osrednjega prizora, biblični momenti vedno bolj umikali realističnim prizorom: pastirji strižejo ovce, piskajo na piščali, korí angelov plavajo nad pastirji, v ozadju se bleste luči Betlehema in podobno. Nekoliko kasneje je prišlo v navado tudi upodabljanje treh modrih z Jutrovega.

Sveti Francšek je leta 1223 uredil v votlini pri Grecciu velike žive jaslice, polne sladkega čustva in mistike. Po svetnikovem motivu so dobile jaslice tisto obliko, ki prevladuje v krščanski umetnosti še danes. Umetniki kot Giotto, Lippi in Perugino

so na slikah rojstva še bolj podčrtali čustveno doživljanje. Pastirske scene so bile najbolj priljubljene Botticelliju in Ghirlandaju.

V 15. stoletju so pa zlasti nemški umetniki najraje slikali velike skupine pastirjev, največkrat v smešnih in celo burlesknih držah. Okolica jaslíc je postala kar preveč natpana z vsemi mogočimi postavami in

predmeti, da je osrednji motiv stopil celo v ozadje.

Tridentinski koncil se je izrekel proti takšnemu načinu slikanja in upodabljanja svete noči. Mojstri 17. in 18. stoletja kažejo že bolj umirjene podobe, brez nepotrebne baročne navlake.

Podoba jaslíc se je tudi še potem spreminjala; pri raznih narodih je dobivala svojstvene prvine. V glavnem je pa ostala taka, kot jo opisuje evangelist Luka, obenem pesnik in slikar, ki svojo preprosto zgodbo tako lepo konča:

»Nenadoma se je prikazal angel v družbi nebeščanov, ki so hvalili Boga in je rekel: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!«

Praznovanje rojstva Gospodovega

Praznovanje božičnega praznika je danes tako ukoreninjeno pri vseh krščanskih narodih, da pride malokomu na misel njegov zgodovinski izvor. V prvih časih Cerkev še ni obhajala praznika rojstva Gospodovega. Tri stoletja so minila od utelešenja v Betlehemu, preden je krščanski svet začel obhajati najpristnejši praznik v letu.

Prvi cerkveni očetje in zgodovinarji si namreč niso bili edini glede točnega dneva Kristusovega rojstva. Nekateri so iskali ta dan že v mesecu novembru, drugi so ga pa

prenesli celo v marec. Klement Aleksandrijski je računal, da se je Kristus rodil 194 let, 1 mesec in 13 dni pred smrtjo rimskega cesarja Komoda. Po njegovih računih bi torej padel božič ali rojstvo Gospodovo na 18. november ali tam okrog. Menihi bazilijanci so na podlagi svojega štetja obhajali praznik rojstva in krščenja 11. ali 12. dan v mesecu Tybi ali v našem januarju. Božič je pri njih prišel na 6. ali 11. januar. Velikonočni kánon Hipolitov pa prenaša ta datum na dan 25. marca; približno enako tudi staro štetje, znano pod imenom »De Pascha computus« (O računanju Velike noči).

Različna mnenja, kateri dan naj velja kot rojstni dan našega Gospoda, so bila tudi vzrok, da v prvih stoletjih Cerkve božič še ni bil vpeljan kot praznik. Marsikateri krščanske občine so ga začele obhajati okrog leta 335, a še vedno ob različnih dnevih. Šele papež Liberij je določil leta 354, naj se spomin rojstva Gospodovega obhaja kot splošni cerkveni praznik na dan 25. decembra. Vzhodna Cerkve se je pa še vedno držala 6. januarja. Božič kot praznik je uvedla šele proti koncu 4. stoletja. Približno v isti dobi so se ga oprijeli tudi v Španiji in severni Italiji.

Obstajala pa je še neka razlika. V Antiohiji in v Aleksandriji, ki sta bila prva dva odlična cerkvena patriarhata, so združevali praznik rojstva in praznik razglasenja. Oba so obhajali 6. januarja.

Praznik razglasenja Gospodovega so vpeljali potem, ko se je božič že povsod praznoval. Prvotno ime epifania prihaja iz grške besede epifanio, to je prikažem se. V korenju tiči osnova fos ali luč. Pomen besede epifania je torej praznik luči božje. Kot praznik svetih treh kraljev je pa menda prišel iz Galije, današnje Francije, in se je kot božič razširil med vsemi krščanskimi narodi, ki najbolj v božičnem času čustveno doživljajo učlovečenje večne Besede.

Vsem prijateljem, odjemalcem in gostom želijo vesele božične praznike in srečno novo leto 1970 lastniki in sodelavci

Podjunskega trgovskega centra **Bratje Rutar & Co.**
v Dobrli vesi Tel. 0 42 36-281

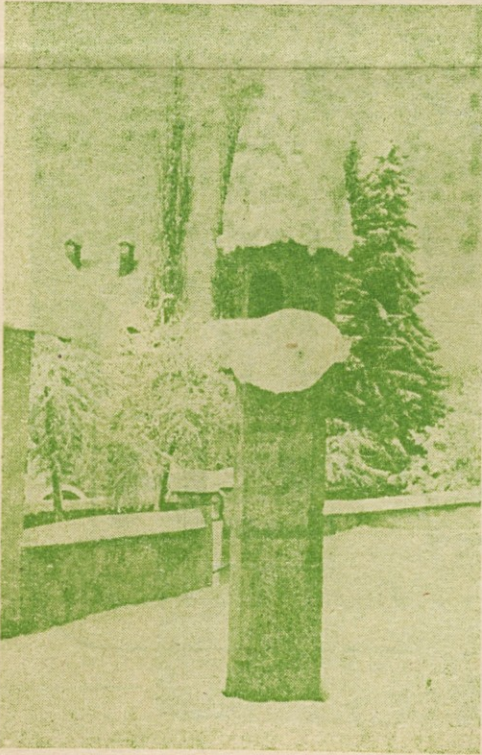
Disponent
EMILIAN RUTAR
in
MARA RUTAR
Dobrila ves
tel. 04236-292

Trgovina in gostilna
VLADIMIR RUTAR
Žitara ves
tel. 04237-237

Trgovina in penzion
ob Klopinskem jezeru
ANTON in AGNEZ RUTAR
Selo — Št. Vid
tel. 04239-272

Trgovina in hotel
gostilna — kopališče
FRANC RUTAR
Dobrila ves
Lovanke, Mokrije
tel. 04236-220

Trgovsko in transportno
podjetje
ŠTEFAN in LJUDMILA SIENČNIK
Dobrila ves
tel. 04236-219

Vsem sorodnikom, znancom in prijateljem želi vesel Božič HAUPTMANOVA MAMA z OTOŽA	JANEZ SUKIČ župni upravitelj BLAČE v ZILJI	ANTON KUCHLING ŽUPNIK BISTRICA na ZILJI	FRANC ZABAVNIK BRDO pri ŠMOHORJU
AVGUŠTIN ČEBUL ŽUPNIK ŠT. LENART pri Sedmih studencih	Vsem daljnim in bližnjim prijateljem in znancom družina ŠTERN, pd. PLESNIKAR KORTE	Vsem cenjenim odjemalcem in znancom PETER HRIBERNIK MIZAR ŽIHPOLJE	DRUŽINA Dr. VINKO ZWITTER ŠT. JAKOB v Rožu
DRUŽINA WUTTI DOLE pri Brdu pri Šmohorju	Preč. gg. sobratom, duhovnikom, rojakom in faranom VILKO PIPP ŽUPNIK ŠMIKLAVŽ ob Dravi	Blagoslovljen Božič in milosti bogato novo leto želi vsem znancom doma in po svetu JURIJ BALASSA RAVNATELJ ŠT. LENART pri Sedmih studencih	Vsem sorodnikom, znancom in prijateljem želi blagoslovljen Božič in srečno novo leto družina PRESCHERN LOČE ob Baškem jezeru
Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem članom in podpornikom KATOLIŠKO PROSVETNO DRUŠTVO GLOBASNICA	Vsem izseljencem, prijateljem in znancom DRUŽINA OJCL in TOMAŽ GALLOB ZGORNJI BREG	Vsem gostom, sorodnikom, znancom in prijateljem gostilna RASTOČNIK KOPRIVNA pri ŽELEZNI KAPLI	MIZARSTVO KOFLER ŠT. PETER pri ŠT. JAKOBU v ROŽU Telefon 0 42 53-338
MESARIJA ERLACH DOBJE pri BAŠKEM JEZERU	Vsem dragim znancom, dolinskim romarjem in dobrotnikom ŽUPNI URAD POKRČE	DRUŽINA GABRIEL, pd. TISCHLER ŠT. JANŽ v Rožu	Cenjenim gostom, odjemalcem in znancom MARIJA PAULITSCH gostilna, trgovina in trafika BELA pri ŽELEZNI KAPLI
Svojim staršem in prijateljem FARNA MLADINA ŠT. JANŽ v Rožu	Vsem faranom, znancom in prijateljem želim milosti polne praznike MAKS MIHOR ŽUPNIK KOTMARA VES	Vsem cenjenim bralcem NAŠEGA TEDNIKA MIRKO KUMER zbornični svetnik in podžupan BLATO pri PLIBERKU	Vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancom želi družina JOŽEF WAKOUNIG MLINČE
FRANC KASTRUN TRGOVINA KMETIJSKIH STROJEV BELA pri Železni Kapli	DRUŽINI PETRICEVA in MOTIJEVA NOVO SELO pri Kotmari vesi	SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO „ROŽ“ ŠT. JAKOB V ROŽU želi odbornikom, članom in ljubiteljem slovenske prosvete blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1970.	Vsem svojim odjemalcem želi vse dobro za BOŽIČ in NOVO LETO MAKS MICHEUZ TRGOVINA ŽELEZNA KAPLA
Vsem odjemalcem, znancom in prijateljem FRANC RAUTER TRGOVINA ŠT. JAKOB v Rožu		Vsej duhovščini in vernikom DEKANIJSKI URAD TINJE	 Dekanijski duhovščini, dobrolskim in bivšim faranom želi PROŠT FRANC BRUMNIK DOBRLA VES
Sorodnikom, znancom, prijateljem in katoliški mladini na Koroškem želi obilo božičnega veselja in blagoslova v novem letu RUDOLF SAFRAN ŽUPNI UPRAVITELJ MELVIČE		Vsem cenjenim odjemalcem, gostom, znancom in prešovcem MIHEJ ANTONIČ REKA pri Št. Jakobu v Rožu	 ANTON DOLINŠEK BELA pri Železni Kapli
Vsem prijateljem, znancom, izseljencem in cenjenim gostom družina SMRTNIK in gostilna FRANCL KORTE pri Železni Kapli		Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem znancom in prijateljem BUTIJEVA družina ŠMARJETA v Rožu	DRUŽINA JANČIČ ŠMARJETA v Rožu
Vsej duhovščini in vernikom pliberske dekanije DEKANIJSKI URAD v ŠMIHELU		Blagoslovljene božične praznike in milosti polno novo leto želita JOŽEF DAMEJ in PETER STICKER KAPLANA iz Pliberka	ANTON GORŠEK ŽUPNIK ŠT. PETER na Vašinjah
Vsem cenjenim odjemalcem, gostom in znancom RUPERT in HERTA SEREINIG gostilna, trgovina, hotel BODENTAL	 Dr. PAVLE ZABLATNIK ravnatelj Državne gimnazije za Slovence CELOVEC, Rebhuhnweg 28	 Vsem prijateljem in znancom, in tudi vsem, ki berejo Naš Tednik DRUŽINA KASL, pd. KUCHLING ŽELINJE	JAKOB MOSCHITZ ŽUPNIK V POKOJU BRDO pri ŠMOHORJU
Vsem bivšim dušnim pastirjem želi blagoslovljene božične praznike ter srečno novo leto nekdanji ključar na Želinjah MATEVŽ PETERŽINEK in HARNIKOVA DRUŽINA	Vsem prijateljem in znancom vesele praznike in srečno novo leto 1970 ZERZER-BEGUŠ TRGOVINA SVEČE	 Dr. MARKO DUMPELNIK ŽIVINOZDRAVNIK PLIBERK, Hubertusweg 6	Vsem cenjenim gostom, znancom in prijateljem GOSTILNA PRANGAR ZMOTIČE
Vsem odjemalcem, prijateljem in znancom želi ob dobri kapljici sadjevca blagoslovljene božične praznike in srečno ter veselo novo leto MOŽINA JOŽEF, pd. ŽLINDER v DOBU pri PLIBERKU Preša za mošt (sadjevec) Priporočam se tudi v letu 1970	Vsem našim odjemalcem, znancom in prijateljem ANA OUSCHAN TRGOVINA ŽELEZNA KAPLA	 TOMAŽ KOBAN ŠT. GANDOLF pri Kotmari vesi	

Vsem cenjenim odjemalcem in znancem
želi vse dobro za Božič in novo leto 1970

DRUŽINA URBAS

VELIKOVEC

Dr. Janko Tischler

ODVETNIK

CELOVEC

8.-MAI-STRASSE 16

Vsem cenjenim odjemalcem, znancem in
prijateljem želi blagoslovljene božične
praznike in srečno novo leto

FRANC STERN

ESSO-ČRPALKA ZA BENCIN

ŽELEZNA KAPLA

Telefon 0 42 36 — 305

DRUŽINA

Ingrid Anton Schlappner

električno podjetje in trgovina

ŠT. JAKOB V ROŽU

Vesel božič, prav tako
srečno, zdravo
novo leto vošči

elektropodjetje

Egon Buchbauer

DOBRLA VES

Vsem sorodnikom, znancem, prijateljem
in oddajalcem mleka z Obirskega, iz
Lobnika, Lepene, Remšenika in Bele,
posebno šolarjem iz Lobnika

DRUŽINA

SMRTNIK, pd. BISTRČNIK

OBIRSKO

Vsem odjemalcem, prijateljem in znan-
cem želimo vesele božične praznike in
uspehov polno leto 1970; prav tako tudi
vsem, ki hodijo mimo, kajti v obnovljeni
samopostrežni trgovini dobite vse, kar
vam poželje srce

Trgovina MAJDIČ

ŽELEZNA KAPLA

Vsem cenjenim odjemalcem,
prijateljem in delavcem
želi blagoslovljene praznike
ter srečno novo leto 1970

Valentin Krof

tesarstvo in žaga

PLIBERK — NONČA VES

Vesele božične praznike in srečno novo
leto želi vsem cenjenim odjemalcem
in znancem

**Jakob
Orasch**

TRGOVINA Z OBLEKO IN ČEVLJI

ŽELEZNA KAPLA

TELEFON 243

Srečno voščilo za **BOŽIČ** in
NOVO LETO 1970.

Velika izbira žepnih, ročnih,
kuhinjskih ur, ter nakita

**Friedrich
Letschnig**

URARSKI MOJSTER

KUHNSDORF — SINČA VES

TELEFON 8045

Vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem
in znancem želi vesele božične praznike
in srečno novo leto 1970

ADEG-trgovina

**Gašper
Ogris - Martič**

BILČOVS, telefon 24-16

Vesele božične praznike in zdravo
novo leto 1970 želi vsem svojim
odjemalcem

Helmut SCHWAB

GRADBENI MATERIAL

DEZELNI PRIDELKI

PESEK — GRAMOZ

KUHNSDORF — SINČA VES

TELEFON 80 72

Vsem znancem in izseljencem po naši
Koroški, vsem prijateljem in bravcem
našega lista, vsem sotrudnikom in
dopisnikom tu in preko morja želi
blagoslovljen Božič in prosi za
nadaljnjo zvestobo in sodelovanje

ODGOVORNI UREDNIK
IN DRUŽINA

J. TOLMAJER

RADIŠE

Vesele praznike in uspešno novo leto
želi

ŽELEZARNA

Stefan Andrecs

CELOVEC — KLAGENFURT
Karfreitstraße 9

*Ein Fest,
wie Sie es lieben,
ein neues Jahr,
wie Sie es erhoffen,
wünscht*

FUNDER

Faserplattenwerke A. FUNDER OHG., 9300 St. Veit a.d. Glan

Vesel Božič in uspeha polno
novo leto 1970 želi vsem trdkam
in prijateljem, ki oglašujejo
v „Našem tedniku“

NUZEJ TOLMAJER
za oglasni oddelek

Vesele in blagoslovljene božične
praznike želi vsem sorodnikom,
odjemalcem, ter znancem

TRGOVSKO PODJETJE

**Valentin in Angela
BLAŽEJ**

PLIBERK
ter vsi nastavljenici

Vsem odjemalcem
znancem in
poslovnim prijateljem
želi vesele
božične praznike
in vse najboljše
v novem letu 1970

Friderik Wutej

CEMENTNI IZDELKI

GLUHI LES

ŠT. VID V PODJUNI

Telefon (0 42 39) 34 60 06

TOVARNA POSTELJNINE IN PREŠITIH ODEJ

**Ferdinand
STEFITZ**

DORNBIRN — DUNAJ — PLIBERK

Vsem cenjenim odjemalcem
vesel **BOŽIČ** in sreče polno
NOVO LETO 1970

Blagoslovljen Božič in srečno
novo leto 1970 želi

Peter Schleicher

LANDESPRODUKTE

CELOVEC — KLAGENFURT
Feldmarschall-Konrad-Platz 2

**Kmetijsko-gospodinski
šoli v Št. Rupertu
pri Velikovcu
in v Št. Jakobu v Rožu**

želita svojim dobrotnikom, sedanjim in nekdanjim gojenkam prijetne
božične praznike, polne ljubezni in miru, ter srečno novo leto!

Milosti polne božične praznike in obilo
blagoslova v novem letu
želi vsem znancem in prijateljem

ISOP MIRKO

PLEŠIVEC

DRUŽINA Prof. dr. JOŠKO TISCHLER dvorni svetnik CELOVEC	LEOPOLD KASSL župnik v BILČOVSU	Dr. KRISTIJAN PUSCHNIG živinozdravnik ŠT. JAKOB v Rožu	DRUŽINA Dr. VINKO ZIKULNIG CELOVEC, Khevenhüllerstr. 12
Vsem odjemalcem, znancem in prijateljem HANS PERKOWITSCH krojaštvo VELIKOVEC	Dr. FRANC ZEICHEN župnik ŠT. RUPERT pri VELIKOVCU	Vsem znancem želi vesel Božič v Gospodu in srečno leto 1970 JOŽE KOPEINIG CELOVEC	DRUŽINA OŽEKAR SLOVENJI PLAJBERK
Vsem prijateljem, znancem, pevovodjem, pevcem in pevkam TOMAŽ HOLMAR župni upravitelj na OBIRSKEM	DRUŽINA PETER OLIP SELE	DRUŽINA LJUDMILA OLIP, pd. UŽNIK SELE	FLORIJAN ZERGOI župni upravitelj KAZAZE
MARTIN SKORJANC župnik v SVEČAH	LUDOVIK JANK župnik na RADISAH	ŠTEFAN MESSNER župnik ŽELEZNA KAPLA	DRUŽINE OBILČNIK v LEŠAH pri Št. Jakobu v Rožu
DREVESNICA ing. MARKO POLZER ŠT. VID v Podjuni	ALEŠ ZECHNER CELOVEC	družina GREGORN DULE pri ŽITARI VESI	Slovensko prosvetno društvo JEP A LOČE ob BAŠKEM JEZERU
Vsem cenjenim gostom, znancem in prijateljem gostilna KOVAČ OBIRSKO	Vsem sorodnikom in znancem družina JOŽE URANK, pd. KAVH ENCELNA VES	ANDREJ KARICELJ župnik ŠT. JAKOB v Rožu	Vsem faranom, prijateljem in znancem FRANC KRISTOF župnik ŠT. VID v Podjuni
Vsem prijateljem bratske pozdrave in voščila za Božič in srečno novo leto MILKA HARTMAN LIBUČE	SIMON WUTTE župnik v ŽVABEKU	Vsem izseljencem in znancem družina PEVCAR DRABUNAŽE	DRUŽINA MILLONIG GORJE na Zilji
Blagoslovljen božič ter zdravo in uspeha polno leto 1970 želita vsem odjemalcem, prijateljem in znancem TRGOVINA KATARINA in ADOLF KRIVOGRAD ŠMIDEL			JOŽE MALLE TRGOVINA IN GOSTILNA v BRODEH
DRUŽINI MOSTEČNIK in dr. VOSPERNIK PODRAVLJE			Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem družina RUPIJEVA VELINJA VES
DRUŽINA DOMEJ, pd. ZGONC RINKOLE			VINKO ZALETEL župni upravitelj v VOGRČAH
VALENTIN KAPUS kaplan v ŠMIDELU			Sorodnikom, znancem in prijateljem družina HRIBAR, pd. JEREB in OLIP ter FURIJAN OBIRSKO
Dr. VALENTIN INZKO z družino SVEČE v Rožu			Vsem sorodnikom in znancem družina SAFRAN, pd. POMOČ BILČOVŠ
Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem družina ZABLATNIK BILNJOVS	 DRUŽINA STICKER ŠT. PETER pri Št. Jakobu v R.	Vsem faranom kapelške fare, vsem prijateljem in znancem v Podjuni in v Rožu ter vsem bralcem „Otroka božjega“ IGNAC DAVID kaplan v ŽELEZNI KAPLI	NIKO KRIEGL in družina ZAHOMEC
Vsem prijateljem in znancem družina ROPAC, pd. HANZEL LOČE — ŠT. ILJ ob Dravi	DRUŽINA ŽMAVCER na RICINJI	 IGNAC DAVID kaplan v ŽELEZNI KAPLI	GOSTILNA ALBIN LEXE, pd. MAŽE SELE
JOŽEF KOGLEK župnik v ŠKOCIJANU	NIKO MARKTL župnik v ROŽEKU		MATEJ IGERC župnik na SUHI
Znancem in odjemalcem ANDREJ LAMPICHLER krojaštvo RADIŠE	DRUŽINA DUMPELNIK-ova ŠTEBEN v Podjuni		DRUŽINA Dipl. trg. JANKO URANK CELOVEC
VALENTIN POLANŠEK			Vsem obiskovalcem ŠTEKLNOVE GOSTILNE v GLOBASNICI

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1970 ŽELIJO

HRANILNICA IN POSOJILNICA Bilčovs	HRANILNICA IN POSOJILNICA Borovlje	HRANILNICA IN POSOJILNICA Celovec	HRANILNICA IN POSOJILNICA Dobrla ves
HRANILNICA IN POSOJILNICA Galicija	HRANILNICA IN POSOJILNICA Glinje	HRANILNICA IN POSOJILNICA Globasnica	HRANILNICA IN POSOJILNICA Hodiše
HRANILNICA IN POSOJILNICA Kostanje	HRANILNICA IN POSOJILNICA Kotmara ves	HRANILNICA IN POSOJILNICA Ledince	HRANILNICA IN POSOJILNICA Marija na Zilji
HRANILNICA IN POSOJILNICA Pliberk	HRANILNICA IN POSOJILNICA Podljubelj	HRANILNICA IN POSOJILNICA Podravlje	HRANILNICA IN POSOJILNICA Sele
HRANILNICA IN POSOJILNICA Slovenji Šmihel	HRANILNICA IN POSOJILNICA Želinje	HRANILNICA IN POSOJILNICA Žvabek	HRANILNICA IN POSOJILNICA Velikovec
HRANILNICA IN POSOJILNICA Vovbre	HRANILNICA IN POSOJILNICA Železna Kapla	HRANILNICA IN POSOJILNICA Šteben pri Beljaku	HRANILNICA IN POSOJILNICA Ziljska Bistrica
HRANILNICA IN POSOJILNICA Št. Jakob v Rožu			HRANILNICA IN POSOJILNICA Št. Lenart p. Sedmih st.
HRANILNICA IN POSOJILNICA Št. Janž v Rožu			HRANILNICA IN POSOJILNICA Šmarjeta v Rožu
HRANILNICA IN POSOJILNICA Škofiče			HRANILNICA IN POSOJILNICA Šmihel pri Pliberku
HRANILNICA IN POSOJILNICA Št. Tomaž			

Zveza slovenskih zadrug v Celovcu

KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Brnea	KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Št. Jakob v Rožu	KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Železna Kapla	ŽIVINOREJSKA ZADRUGA za Globasnico in okolico
KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Borovlje	KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Št. Janž v Rožu	KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Škofiče	ŽIVINOREJSKA ZADRUGA za Št. Primož in okolico
KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Dobrla ves	KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Pliberk	Južnokoroška gospodarska zadruga	ŽIVINOREJSKA ZADRUGA za Žitaro ves in okolico
KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Globasnica	KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA Podravlje	ŽIVINOREJSKA ZADRUGA za Libuče in okolico	PODPORNO DRUŠTVO PROTI POŽARNIM ŠKODAM v Selah

A&O

trgovci

in njih sodelavci

želiyo vsem odjemalcem

Lastniki tvrdke

Friedrich Jungbauer OHG

MARIA SAAL — GOSPA SVETA

in nje sodelavci želiyo vsem odjemalcem

VESELE PRAZNIKE IN USPEŠNO NOVO LETO

Blagoslovljene božične
praznike ter uspešno
novo leto
želi vsem odjemalcem
in poslovnim
prijateljem vaša
domača

TRGOVINA

Textil Janesch

DAS HAUS DER GUTEN QUALITÄT

KLAGENFURT — CELOVEC, Völkermarkter Platz 1

Frohe Festtage

und ein glückliches

neues Jahr

wünscht allen werten Kunden

KAUFHAUS

SAMONIG
VILLACH AM SAMONIG-ECK

Vesele božične praznike in srečno
novo leto želi

STROKOVNA TRGOVINA
ZA PLAŠČE

**VALENTIN
TARMANN**

KLAGENFURT — CELOVEC
Völkermarkter Straße 16, tel. 85 2 76

MOHORJEVA DRUŽBA V CELOVCU
sporoča svojim cenjenim odjemalcem
ceno knjig »LJUDJE POD BICEM«:
I. del 60.— šil., II. del 40.— šil., III. del
60.— šil. Cena za vse tri dele skupaj je
samo 140.— šilingov.

FROHE WEIHNACHTEN
UND EIN GLÜCKLICHES NEUJAHR

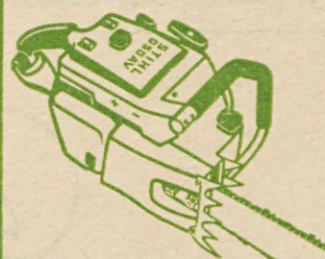
wünscht allen Kunden

SPAR-KAUFHAUS

V. u. M. Ehart

EBENTAL

STIHL
050AV

eine Universalsäge für
die Waldarbeit. 5,5 DIN
PS stark und 9,8 kg
leicht, außerdem hat sie
den vibrati-
onsdämpfen-
den STIHL-
AV-Griff.

Potrošniku je zastopstvo
vedno na voljo

KAUFHOF - VELETRGOVINA

VALENTIN *Blažej*
in ANGELA

PLIBERK — LIBUČE

tel. 04255-394 (noč. šte. 302)

Darujte za tiskovni sklad!

Vesele praznike in
srečno novo leto želi

Hammer & Co.

lastnik: H. LÄNGER

Trgovina s pisalnimi stroji

CELOVEC — KLAGENFURT
Renngasse 7

**frohe fest
tage-Kärnt
ner Elektri
zitäts-AC**
kelag

Blagoslovljene božične praznike ter uspešno novo leto 1970 želi

Gottfried Anrather

URE in NAKIT v veliki izbiri

CELOVEC — KLAGENFURT

Paulitschgasse 9

BLAGOSLOVLJENE
BOŽIČNE PRAZNIKE TER
USPEŠNO NOVO LETO 1970

želi vsem odjemalcem in prijateljem
ter se priporoča tudi za naprej

HANZEJ KOVAČIČ
VILLACH - BELJAK, GERBERGASSE 6
(nasproti kina Apollo)
Telefon 56 50

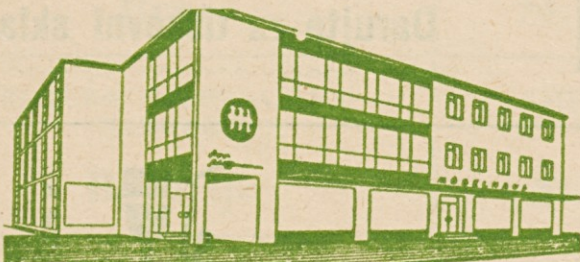
Raiffeisenverband na Koroškem

želi vsem odjemalcem in trgovskim partnerjem
kakor vsem funkcionarjem in članom svojih
članskih zadrug

BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ
IN
USPEŠNO LETO 1970

*Ein frohes Weihnachtsfest
und ein gesundes,
erfolgreiches neues Jahr
1970!*

KÄRNTENS MODERNSTES MÖBEL- UND AUSSTATTUNGSHAUS

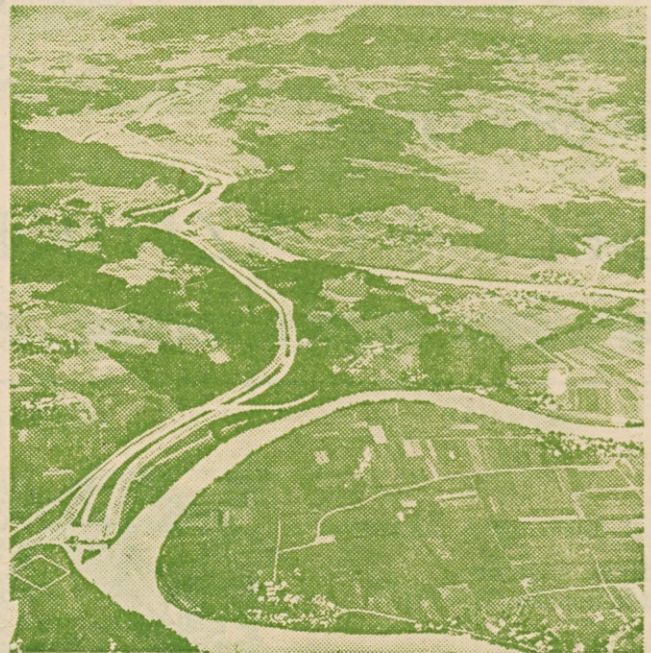
Serg Schöffmann

9300 ST. VEIT/GL. • BAHNHOFSTRASSE 19 • TELEFON 2208

UND ZWEIGBETRIEB FRIESACH, NEUMARKTER STR. — TEL. 493

Der energiewirtschaftliche Ausbau der Drau schreitet fort

Draukraftwerk

Rosegg - St. Jakob

Installierte Leistung
Regelarbeitsvermögen

80.000 kW
370 Mill. kWh

ist die nächste Draustufe. Sie wird 1973 den Teilbetrieb und 1974 den Vollbetrieb aufnehmen. Dann sind nur mehr die beiden letzten Glieder, nämlich die Werke Ferlach und Annabürcke, der Kraftwerkskette einzufügen.

Österr. Draukraftwerke AG.

Koroški napredni kmetje in Kmetijska zbornica vam predstavijo moderno, agrarno proizvodnjo!

URESNIČITI HOČEMO AVSTRIJSKI AGRARNO-POLITIČNI KONCEPT

Za primerno poklicno izobrazbo

stremijo kmetijske šole, zakonit učbeni načrt, organizacija podeželske mladine koroške kmetijske zbornice in druge izobraževalne ustanove.

Za izboljšanje načel proizvodnje

jamčijo novi zakoni: zakon o načrtnem naseljevanju, zakon o tovarniških poteh, ustavni zakon meja, zakupni zakon, zakon za stanovanjsko pomoč. Ti zakoni zagotovijo narodnogospodarski družbenopolitični razvoj agrarnega ustroja.

Za trdno ravnotežje med proizvodnjo in trgov

skrbi avstrijski agrarni tržni red. Trg in njegove kvalitetne ter množične zahteve določajo proizvodnjo.

Za pravično kmečko socialno politiko

se zavzema zastopstvo poklicev. Treba je kmetom zasigurati njihov položaj s pravično penzijo in z modernim socialnim zavarovanjem.

NAŠ CILJ: zmogljivo,

moderno in

konkurenčno

poljedelstvo in gozdno gospodarstvo

v prid našega ljudstva

v prid vseh, ki iščejo pri nas oddiha

V prid cele Koroške